

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Kongresszustól kongresszusig

Mindannyiunk jelentős feladata a dolgozók gondolkodásmódjának formálása

A szakszervezet tevékenységében rendkívül fontos az agitációs és propagandamunka, a dolgozók gondolkodásmódjának formálása, társadalmunk ideológiai, politikai, gazdasági eredményeinek bemutatása; olyan tisztségviselők működtetése, akik ideológiai tisztánlátással „közvetítenek” a szakszervezet és a munkahelyi kollektívák között. A kongresszusi számadásra készülve *Somogyi Szabolcs*, a kulturális, agitációs és propagandaosztály vezetője összegezte, mit tettek e területen a Postások Szakszervezetében:

— Nagy figyelmet fordítottunk — és fordítunk a jövőben is — az agitációs és propagandamunkára. Dolgozóink közéleti érdeklődése nőtt, egyre nagyobb az aktív politizálás igénye. Az érdeklődés előterébe kerültek a mi szakszervezetünk tagjainál is a gazdasági, elosztási, az életszínvonnallal kapcsolatos kérdések. Az agitációnak és propagandamunkának fontos gyakorlati színterei lettek a munkahelyi demokratikus fórumok, amelyek egyre nagyobb lehetőséget adtak a tervezésbe, az irányításba való beleszólásra, a döntések előkészítésében és meghozatalára.

lában való részvételre. Egyöntetű az igény a dolgozók részéről, hogy világos, közhírhelyű előterjesztések készüljenek a fórumokra; legyenek variációk, választási lehetőségek egy-egy vitás kérdésben. S ugyanígy igénylik, hogy a döntéseket követően mindig kapjanak választ, magyarázatot a felvetett kérdésekre, javaslatokra. Úgy értékelhetjük, hogy a szakszervezet kettős szerepe jól érvényesült az eltelt öt esztendőben. Jelentős volt szakszervezetünk tevékenysége a feladatokra való mozgósításban, a végrehajtásban való aktív közreműködés ösztönzésében, a közéleti szerep erősítésében.

A feladatokra való mozgósításban szóbeli agitációval, a személyes meggyőződéssel egyre erőteljesebben éltünk, de írásos és szemléltető eszközök is segítettek a tisztségviselők, aktivisták szervező, nevelő, mozgósító munkáját.

A nevelőmunka erősítését, a történelmi tudat fejlesztését, a mozgalmi munka megismerését, népszerűsítését segítették a megemlékezések, vetélkedők. Ezek közül is kiemelkedett hazánk felszabadulásának és szakszervezetünk megalakulásának 40. évfordulójára szervezett sokoldalú kulturális eseménysorozat.

— Az általános, a politikai műveltség, a szakmai képzés napjainkban sem elhanyagolható szellemi tartalék a munkahelyeken. Társadalmi jelenség, hogy egyre kevesebben igyekeznek újra iskolapadba, a mindennapi elfoglaltságok túlzottan lekötik az embereket. Mi-lyen eredményeket könyvelhetnek el az oktatási munkában?

— Életünk és a világ dolgaiban való eligazodás segítésében, az összefüggések felismerésében jelentős szerepet töltött be a szakszervezeti politikai oktatás. Tartalmában, színvonalában javulás van. A témák kötetlenebbek, lehetőség volt az aktuális, a hallgatókat leginkább érdeklő kérdések megvitatására. Az eddigieknél is jobban törekedtünk az eltérő felkészültségű dolgozók egyéni érdeklődésének, a munkahelyi sajátosságoknak leginkább megfelelő oktatásra. Sikertől elölle lépni a foglalkozások megtartásának rendszerességében. Évről évre nőtt az oktatásban résztvevők száma. A legutóbbi oktatási évben 953 tanfolyamon összesen 16 583 dolgozó vett részt.

— Eredménynek tartjuk, hogy csökkent a nyolc általánost el nem végzetek száma, s a korábbiaknál többen szerzik meg a középszintű végzettséget. A szakemberképzést hivatott segíteni — többek között — a gimnáziumi fakultáció keretében történő távgépirokelzői és forgalmi kezelési ismeretek oktatása. A postai oktatási rendszerben a hangsúly a szakmai továbbképzésre, a speciális ismeretek oktatására helyeződött.

— A mind demokratikusabbá váló munkahelyi fórumok kialakulása, a dolgozók politikai kedvének erősödése mind jobban képze-zi, a véleményüket átgondoltan továbbító, az egyéni és csoportérdekeket egyaránt szolgáló szakszervezeti tisztségviselői aktivistagárdát feltételez. Mit tett a szakszervezet a tisztségviselők felkészítéséért?

— Oktatásaink, a tanfolyamok gyors és friss információkat adtak a hallgatóknak, segítették az elméleti, gyakorlati ismeretek elsajátítását, alkalmazását. Nagy munkánk fekszik abban, hogy minden eddiginél többen, 2800 szb-titkár illetve szb-tag vett részt oktatásban, közülük 2000-en a központi vezetőség által szervezett tanfolyamokon. Oktatási évenként több mint ötezer bizalmi és helyettes vesz részt rendszeres képzésben, továbbképzésben s a bizalmiakhoz hasonló képzés van a szocialistabrigád-vezetők számára is. A munkaidőalap kímélése végett új oktatási formákat is kerestünk, például Balatonfüreden a hétvégeken is tartottunk a tisztségviselők részére tanfolyamokat.

— Milyen szerepe van az információs és tájékoztató tevékenységnek?

— Rendszeresebbé, konkrétabbá, a mozgalmi munka szerves részévé vált. Hatékony eszköze lett a vezető testületek, a tisztségviselők, az aktivisták, a tagság közötti sokoldalú kapcsolatnak. Általában pontosan és időben jutnak el a jelzések a tagságtól az illetékes területekhez és vissza. A jól kiépített információáramlással mind nagyobb pontossággal tudjuk feltárni a postás dolgozók véleményét, állásfoglalását a világ és az ország politikai, társadalmi, gazdasági eseményeiről; s ugyanígy segít abban, hogy felszínre kerüljenek a munkahelyi kollektívákat foglalkoztató, megoldásra váró témák.

— Az információs jelentések nélkülözhetetlen forrásaivá váltak a szakszervezeti tanfolyamok, a politikai oktatások, az értekezletek, a testületi ülések jegyzőkönyvei, a személyes tapasztalatok. Az információáramlást segítik a

XXX. ÉVFOLYAM,

10. SZÁM

1985.
OKTÓBER

ÁRA: 2 FORINT

1945. október 3-án Párizsban 56 or-

szág 65 szakszervezeti központja mintegy 67 millió szervezett dolgozó képviseletében megalakítja a Szakszervezeti Világszövetséget, a dolgozók egységes, demokratikus és osztályharcos érdekvédelmi szervezetét. A Szakszervezeti Világszövetség születése pillanatától a béke és a haladás szolgálatában állt. A világ demokratikus erőinek összefogásával harcot hirdetett a fasizmus ellen, az imperialista háborúk ellen, az elnyomás, a kizsákmányolás minden formája ellen. Meggyőződéssel vallotta, hogy a dolgozó emberek millióinak érdekei a világon mindenütt azonosak. Hivatásának tekintette, hogy küzdjön az élet- és munkakörülmények javításáért, a demokratikus és szakszervezeti szabadságjogokért, a szebb, emberibb életért.

Fennállásának négy évtizede alatt mindig következetesen hű maradt alapításakor meghirdetett eszméihez, céljaihoz. A nehéz körülmények közepette is megőrizte a szakszervezeti mozgalom, a dolgozó emberek igaz ügye iránti elkötelezettséget. Politikai befolyása, taglétszáma szüntelenül növekedett. Jelenleg 81 országból 206 millió dolgozót képvisel.

A magyar postás dolgozók nevében köszöntjük a 40 éves Szakszervezeti Világszövetséget. Tiszta szívből kívánjuk, érjen el további szép sikereket nemes céljainak megvalósításában.

központi vezetőség havi jelentései, különböző tájékoztatók, SZOT kiadványok. Szakszervezetünk lapja, a Postás Dolgozó rendszeresen számot adott a vezető testületek munkájáról, a határozatokról, döntésekről, ismertette céljainkat, mozgósított a feladatok végrehajtására.

— Milyen tényezők hátráltatták a nevelőmunka javítását?

— Erőfeszítéseink ellenére — főként az adottságok miatt — néhány területen nehézségek, esetenként feszültségek mutatkoztak.

A szétszórta munkahelyek, folyamatos szolgálat korszerűtlen munkakörülmények, a munkaerőhiány, a helyenként túlzottan erős munkaintenzitás mind olyan tényező, amelyek nem kedveznek e tevékenységnek. S mint említettem, az emberek értékítéletének változása, a mind több munkára való vállalkozás, a tanulás presztízsének csökkenése is érződik a dolgozók megnyilatkozásaiban. A szakszervezeti tisztségviselők, aktivisták lelkiismeretes munkája és a kulturális propaganda eredményeként azonban mégis számottevő fejlődés tapasztalható a kulturális nevelőmunkában. Tartalmasabb és szervezettebb lett a közművelődési tevékenység. A közművelődési munka tervezésekor mindig szem előtt tartottuk és nagy gondot fordítottunk rá, hogy az ötnapos munkahét bevezetéséből adódott megnövekedett szabad idő hasznos eltöltését segítsük, tartalmas művelődési, kulturált szórakozási, kikapcsolódási lehetőségeket nyújtunk a dolgozóknak. Ebben, többek között jelentős szerepet vállalt az alapszervezeteken kívül a budapesti Postás Művelődési Központ, eredményesen működő klubjaival és közhasznú tanfolyamaival. Fokozatosan fejlődött és gazdagabb programot alakított ki a Nyíregyházi Művelődési Ház, s a szegedi hasonló intézmény is jelentősen kivette részét az ismeretterjesztésből. Ide sorolható más, nem postai művelődési intézmény és az alapszervezetek igen hasznos művelődési, kulturális együttműködése is.

— Hogyan összegezhető a szocialista brigádok művelődési és közösségi tevékenysége?

— Ez változó színvonalú. Kulturális vállalásaik széles skálájúak, s természetesen függenek a brigádok igényeitől, a munkahelyi vezetők elvárásaitól, a kulturális nevelőmunkával foglalkozók rátermettségétől. Nagyon sok brigád a kollektív művelődést helyezte előtérbe, az egyéni érdeklődés olykor figyelmen kívül maradt. Pozitívum, hogy egyre többen vállaltak szakszervezeti oktatásban való részvételt, az egyén képességeinek, a munkahely igényeinek megfelelő művelődési formákba való bekapcsolódást.

— Országosan tizenhét ifjúsági klub szolgálja változatos programokkal az érdeklődő fiatalokat. E klubok egyre inkább az ifjúság változó igényeire igazodnak. A szakszervezeti szervezetek a KISZ-szervezetekkel közösen segítik a fiatalok közösségi életének az alakítását, erősítik a postához való kötődésüket, s jól szolgálják más korosztályok szabad idejének hasznos eltöltését is. A debreceni és miskolci klub megkapta a Kiváló címet, a Posta Alközponti Üzem Ifjúsági Klubja részére a Művelődési Minisztérium százezer forint központi anyagi támogatást adott. Feltétlenül említésre méltó az amatőr művészeti mozgalom — jelenleg 29 csoport működik —, a budapesti Zilahy György Képzőművészeti Stúdió, amely tavaly jelentős elismerést kapott, s a szegedi Postás Képzőművészeti Kör munkája. Rengeteg érdeklődőt vonzanak a világnézet, a természetismeret, a természettudományi és művészeti ismeretek gazdagítását szolgáló ismeretterjesztő előadások is.

— A postások sporttevékenysége jó. Az előző kongresszus óta milyen újabb eredményeket könyvelhetnek el a sport fejlesztésében?

— A munkahelyek kollektívái 17 sportlétesítményt építettek fel társadalmi munkában, így ezek száma ma már 45-re növekedett. Jelentős létesítmények készültek el ezenkívül postai pénzeszközökből is, például Szegeden tekecsarnok, Miskolcon sportpálya. Budapesten a Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság 9 sportágban rendezett üzemi bajnokságokat, amelyeken évente ötezer postás dolgozó vett részt. A területi szakszervezeti bizottságok a helyi adottságokhoz igazodva 4-5 sportágban szerveztek bajnoki mérkőzessorozatokat. Legnagyobb tömegsportversenyünk a Postás Kulturális és Sportnapok voltak, de nagyon népszerűeké váltak az emléktárgyak és kupatálalkozók — ezek közül kiemelkedtek a hazánk felszabadulásának és szakszervezetünk megalakulásának 40. évfordulójára tiszteletre rendezett sportprogramok. Kedveltek a postásvonatok; évente két alkalommal csaknem kétezer dolgozó, nyugdíjas kereste fel hazánk gyönyörű tájait. A Budapesti Postás Sport Egyesület telepén dolgozóink gyermekei részére nyári tábor szerveztünk, amit naponta százötven gyerek látogatott. Húsz sportegyesületünkben mintegy 2000 fő versenyez postás színekben. Külföldi sportkapcsolataink is fokozatosan fejlődnek; a Nemzetközi Postás Sportszövetség (UISPT) munkájában rendszeresen részt veszünk.

— A szakszervezet nemzetközi tevékenységére egyre eredményesebb. Ennek helyzetéről hogyan adhatnak most számot?

— Erőnközhöz, lehetőségeinkhez mérten aktívan vettünk részt a magyar szakszervezeti mozgalom külföldi kapcsolatainak az alakításában. A nemzetközi helyzetben évek óta meglévő feszültségek ellenére tevékenységünk törés nélküli. Munkánkkal hozzájárultunk hazánk külpolitikai céljainak eléréséhez, a társadalmi haladás, a béke, az enyhülés ügyének előmozdításához. Részt vettünk a Szakszervezeti Világszövetség céljainak érvényesítésében, a Közalkalmazottak és Rokonszakmabeli Dolgozók Nemzetközi Szövetsége határozatainak a végrehajtásában. Csatlakoztunk az általunk meghirdetett szolidaritási és tiltakozási akciókhoz. Jelenleg 46 ország 54 szervezetével és 4 nemzetközi szövetséggel, illetve regionális szervezettel van kapcsolatunk. A szocialista országok postás szakszervezeteivel a munkamódszerek, tapasztalatok kölcsönös átadására, az együttműködés jobbá tételére törekedtünk.

— A szakszervezeti kapcsolatok bővülése, az idegenforgalom növekedése következtében gyarapodtak és a nemzetközi tevékenység szervezésévé váltak a nagy létszámú, csoportos tapasztalatcsere-látogatások, a szakszervezeti tisztségviselők csoportos tanulmányútjai. A SZOT Szociálpolitikai Iroda és más utazási irodák szervezésében évente több száz külföldi postás dolgozó látogatott el hazánkba (az NSZK-ból, Japánból, Belgiumból, Franciaországból, Ausztriából). Ittjártukkor tájékoztattuk őket hazánk politikai, társadalmi, és gazdasági kérdéseiről, a postáról és szakszervezetünkről. Kérésükre postai, szociális és sportlétesítményeket mutattunk be; fokozódik igényük a sport- és művészeti cserék, kiállítások rendezése iránt. A saját szervezésű csere-üdülőcsoportjaink száma növekedett. Összesen 1146 felnőtt és 400 gyermek üdült Csehszlovákiában, Lengyelországban, az NDK-ban, Norvégiában és Olaszországban. Ausztriába rendszeresen járnak a tisztségviselőink és mi is fogadunk onnan postás dolgozókat. Évente kétszer negyven fős csoportok utaznak Bécsbe, illetve Budapestre.

E látogatások is jól szolgálják azt a célt, hogy a magyar és a külföldi postás dolgozók egymás életét, munkáját jobban megismerjék

Rác Judit

Postásszemmel Angliában

Az észak-nyugati londoni körzet postás dolgozói közül egy szakszervezeti tisztségviselőkből álló csoport az elmúlt évben hazánkban tett látogatást. Tanulmányozták szakszervezeti munkánkat, a postás dolgozók életkörülményeit. A delegáció magyarországi tapasztalatairól írt beszámolóiból ide kívánczok néhány mondat: „Azt hiszem, csak úgy érthetjük meg más népek polgárait, ha személyesen találkozunk és beszélünk velük. Általában sok-sok érdekes emberrel találkoztunk hivatalosan és barátságosan egyaránt. Bárhová mentünk, látszott, hogy mindezt örültek nekünk.”

A személyes találkozás fontosságát a népek kapcsolatában mi is rendkívül fontosnak tartjuk. Kapcsolatunk a londoni kollégákkal a kölcsönösségen alapul, így most rajtunk volt a sor, hogy viszonzozzuk látogatásukat. Ez év augusztus végén tíz szakszervezeti tisztségviselő indult el a kétéhetes angliai tanulmányútra. Vezetőnk *Somogyi Szabolcs*, a Postások Szakszervezetének osztályvezetője volt.

Londonban *Martin Spellman* fogadott bennünket, aki angliai tartózkodásunk alatt végig a kísértőnk volt. Martin egy terület függetlenített szakszervezeti titkára, akitől együttlétünk alkalomával számtalan információ

birtokába jutottunk. Az első napokat Blackpoolban töltöttük, majd visszatértünk Londonba. Az ismeretek és tapasztalatok teljes tárat képtelenség rögzíteni egy cikk keretén belül, ezért csak bizonyos keresztmetszet adására vállalkozhatok.

Nagy-London távbeszélő-hálózata 7 körzetre oszlik, összesen 24 főközponttal. A legnagyobb körzet a harrow-i, amelyhez 160 000 előfizető tartozik. Az említett telefonközpontban tett látogatás alkalmával *E. B. Goodwin*, az észak-londoni telefonközpontok vezérigazgatója fogadott bennünket. Megtekintettük a főközpontot, a kapcsolótermet, a hibaszolgálatot és a tudakozót. A főközpont — akárcsak a blackpooli — rotary és korai crossbar rendszerű. Folyamatban van azonban az új központ szerelése, amely elektronikus rendszerű lesz. A kapcsolóteremben igen kulturált körülmények között dolgoznak. A természetes fénnel jól megvilágított munkahelyeket virágokkal díszítik. Nappal csak nők dolgoznak, éjszaka fele-fele arányban nők és férfiak.

A hibafelvételi munkahelyen 37,5 órás munkahét van, ezenkívül napi egyórás ebédszünet, amit nem fizetnek. A kapcsolóteremben a munkaidő 41 óra, ebben az ebédidő is szerepel,

amit itt fizetnek. Az éjszakai munkáért 50 százalék többletbér jár, szombat-vasárnap kétszeres a díjazás.

Alkalmunk volt a postaforgalom területére is több alkalommal bepillantani. Ezek közül két látogatást emelek ki. A nagyobb forgalmú postahivatalok között a város központjában 6,5 mérföld hosszúságban mintegy 14 méterre a föld alatt automatikus postavonat közlekedik. A hét állomás között ötpercenként indulnak a szerelvények, amelyeknek konténerek könnyítik a fizikai munkát. A 37 mérföld/óra sebességű szerelvények naponta átlag 35 ezer levélcsoportot szállítanak. Két éve még csomagot is vittek, de a levélküldemények növekedésével a csomagszállítást más útra terelték. A naponta 22 órát üzemelő (2 óra a karbantartás) postavonathoz rendkívül felgyelmezett munka szükséges, mert két szerelvény érkezése között a továbbításra váró küldeményeket a konténerekbe elő kell készíteni, illetve az érkezett anyagokat a felszínre kell küldeni.

A másik postaforgalmi tapasztalatot a harrow-i főpostán szereztük. Végiglátogattuk a munkahelyeket, ahol rendkívüli intenzitással dolgoztak. A főpostán a levélosztást négy géppel és emellett még hagyományosan is végzik. A dolgozók a levélosztást állva látják el, három műszakban, 5-6 napos munkahét keretében. Vasárnap nem dolgoznak. Heti munkaidejük fizetett ebédidővel együtt 43 óra. A főpostán a dolgozók féláron kapnak ebédet (a rezsiköltség feléért), illetve vacsorát. Az esti étkezést viszonylag kevesen igénylik. Az ételek minőségével a dolgozók nagyon elégedettek, és olcsónak tartják. Aki nem étkezik, hozzájárulásban nem részesül.

Természetesen szakszervezeti kérdésekből is bőséges eszmecsere folytattunk. Betekintést kaptunk abba az ádáz harcba, amely a dolgozók képviseletében a szakszervezetek és a munkáltatók között folyik. Egy

nyomda megtekintésekor, a helyi szakszervezeti vezetőkkel beszélgetve, éreztük át igazán, milyen hatalmas erőfeszítést tettek az angol dolgozók — függetlenül szakszervezeti hovatartozásuktól — a közelmúltban hónapokig tartó bányászsztrájk alkalmából. Az anyagi szolidaritás mindennapos volt, az adományok természetesen voltak. Tudja mindenki, hogy amikor ők sztrájkolnak, hasonló támogatásban fognak részesülni. E harc az elnyomottak részéről csakis teljes szolidaritással és összetartással vívható meg.

Egy alkalommal a londoni postás területi szaktitkárokban álló tanácsülésen vettünk részt, ahol a csoport vezetője tájékoztatást adott a magyar postások élet- és munkakörülményeiről.

A 60 és 55 éves nyugdíjkorhatárnál és a nyugdíjak százalékos megállapításánál elismerés moraja futott végig a hallgatóságon. (Angliában a nyugdíjkorhatár a nőknél és a férfiaknál egyaránt 60 év, de legalább 40 évi szolgálat szükséges ahhoz, hogy keresetük 50 százalékát nyugdíjként megkapják. Továbbdolgozásra nincs lehetőség.)

Londoni tartózkodásunk utolsó előtti napján fogadott bennünket *Tony Banks*, Nagy-London tanácselnöke. A mintegy 30 perces fogadás ünnepi hangulatú, mégis igen bensőséges, mondhatni baráti volt. A szocialista beállítottságú elnök tagja az alsóházaknak, tehát képviselő is. Tájékoztatót adott London világvárosi gondjairól, a tanács működésének az eredményeiről. A kölcsönösen szíves eszmecsere után delegációnk vezetőjének átnyújtotta London város címerét.

A brit postai és távközlési szakszervezetek dolgozóival, vezetőivel való találkozásaink — a társadalmi rendünkből eredő különbségek ellenére is — az egymás megértésének szellemében zajlottak le, s kölcsönösen megállapítottuk a találkozó hasznosságát és fontosságát.

Munka Béla

Magyarits Róbert

1925 — 1985

Megrendült hozzátartozói, postai és falubeli barátai, tisztelőinek több száz fős tömege kísérté utolsó útjára Magyarits Róbertet, Újszentiván postahivatalának vezetőjét, a szegedi járási szb titkárát. Koporsójánál díszőrséget álltak az alapszervezet, a tszb és az igazgatóság képviselői.

Búcsúztatójából a szakszervezeti közösségért tenni akaró

és tudó, a postai hivatást szerető ember életpályája bontakozott ki. Magyarits Róbert 40 évvel ezelőtt került a postára, 33 évet Újszentivánon dolgozott.

Negyed századot töltött el töretlenül a járási szb élén. Sikertelenség esetén csak arra gondolt, hogyan és miként csináljuk tovább, hogy jobb legyen. Példamutatása, kitartása tiszteletet váltott ki a környezetéből. Két évvel ezelőtti betegsége után is a megkezdett utat, a közösség szolgálatát folytatta. A postahivatalát már átadta utódjának. Felmentési idejében a szakszervezeti választásokat szervezte, hogy az alapszervezet megfeleljen a körzeti szb követelményeinek.

Nyugdíjas éveire is voltak tervei. A tervek megvalósításába azonban közbeszólt a kérelhetetlen halál. Nem engedte, hogy a dolgozó, fáradságot nem ismerő hétköznapi után nyugdíjassá váljon. Munkásságáért még átvette a Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatú kitüntetést.

Hatvanévesen végleg távozott. Emlékét kegyelettel megőrizük.

Újítók országjáráson

Immár 14. éve működik a Postás Művelődési Központban az újítók klubja, amely az újítómozgalomban tevékenykedőket és az érdeklődőket igyekszik összefogni. Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően ebben az évben is hangulatos és hasznos kirándulással zárta az évadot a klub. A kirándulásnak, a Budapest vidéki Postaigazgatóság volt a vendéglátó házigazdája.

A csoport Salgótarján felé haladtában útba ejtette a Cserhát keleti oldalán fekvő Mátraverebélyt és a festői környezetben, Szentkútpusztán lévő barokk templomot. Az erőteljesen fejlődő megyeszékhelyen először a modern távközlési üzem munkájáról kapott tájékoztatást a társaság. Látogatásunk során olyan modern üzem megismerésére nyílt lehetőségünk, amelynek dolgozói valóban jól érezhetik magukat munkahelyükön, s ezért maguk is sokat tesznek.

Salgó várának délutáni „bevétele”, és a vendéglátók mindenre gondoló, esti szalonasztétes vacsorája után nem csoda, hogy mindenki az ország egyik legszebb és turisztikai lehetőségeiben is egyik leggazdagabb vidékének tekintette a területet és nagyon kellemesnek az eresztvényi Salgó Szállót.

Másnap utunk a hollókői múzeumfaluba vezetett, s örömmel tapasztalhattuk, hogy a hollókői vár most folyó állagmegóvási munkáinak befejezése, a kilátó és a kőtár létesítése után ismét

egy szép műemlékkel lesz gazdagabb az ország.

A balassagyarmati Palóc Múzeum kiállításainak megtekintése és a vámosmikolai Ipoly-étterem nagyon ízletes ebédje után, Nagyberényben felmérték a résztvevők, mit jelent egy kis falu életében egy lelkes népművelő és pedagógus, aki a csoportot kalauzolta a helységben. Maradandó emlékünkné a XIII. században épített román kori műemlék templom, és az 1400-as években emelt „bányásztemplom”, amely példája lehet a műemléki helyreállítás során egymást kiegészítő műemléki környezet és a modern belső berendezés harmóniájának. A működő vízimalom, a tájház, a régi városi rangú település bányászati emlékeit bemutató ásványbányászati múzeum és a gyűjtőmunkát megállítottként folytatott pedagógus ismertető szavai hosszú idő után is visszhangoznak majd a résztvevőkben.

Sajnálatosan rövid idő maradt arra, hogy Zebegényben tájékoztatást hallgassunk meg egy televíziós közvetítésből részben már ismert hajózástörténeti gyűjtemény alkotójától, és hogy bepillantunk a Koós Károly által tervezett egyedi stílusú templomba.

A Dunakanyar festői panorámáját elhagyva természetes volt, hogy a résztvevők őszintén mondtak köszönetet a vendéglátó postaigazgatóságnak, a tűrárt szervezőknek és a közreműködőknek.

Debreczeni Ferenc

NEMZETKÖZI HÍREK

● Szeptember 10-én a Postás Művelődési Központ dísztermében fogadtuk a Német Postás Szakszervezet külni területi szervezetének 120 postás dolgozóból álló turistacsoportját. Kérésükre tájékoztatást adtunk hazánk gazdasági, politikai helyzetéről, a Magyar Postáinak és a Postások Szakszervezetének a tevékenységéről. Megtekintettek postaforgalmi és távközlési intézményeket is.

● Szeptember 20-án székünkben adtunk tájékoztatást szakszervezetünk tevékenységéről az NSZK-ból érkezett 50 fős postás turistacsoportnak.

● Szeptember 27–29. között szerveztük meg a már ha-

gyományossá vált hétvégi aktivitás csoport cserélőtagozását az Osztrák Postás és Távközlési Dolgozók Szakszervezetével. Osztrák vendégeink Budapesten és a Balatonon tartózkodtak. Magyar részről ezúttal 40 fős szb-titkári csoport ismerkedett Bécs, Burgenland, Alsó-Ausztria nevezetességeivel.

● Szeptember 27-én egy 54 fős, osztrák postás dolgozókból álló csoportot fogadtunk, akik utazási iroda szervezésében 3 napot töltöttek Budapesten. Látogatást tettek a Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatalban is.

Krakk József

A csoport megtekintette a Windsori-kastélyt is

Gyorsjelentés a bizalmiválasztásokról

Szakszervezetünk választási határozatának megfelelően a bizalmi-, főbizalmi-választások a Postások Szakszervezetének alapszerveinél szeptember 2. és 30. között megtörténtek. A tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a gondos előkészítő munka következtében az alapszervezetek, a bizalmicsoporthoz megfelelő készültségi szintre jutottak az említett időpontra.

A bizalmiválasztói értekezletekhez kedvező politikai hátteret adott az MSZMP márciusban megtartott XIII. kongresszusa és annak határozata. Tovább fokozták a dolgozók közéleti érdeklődését a tanácsai és országgyűlési választásokat előkészítő demokratikus légkörű jelölőgyűlések, majd a választások. E fokozott aktivitás jelentkezett a bizalmiválasztásokon is.

A bizalmicsoporthoz érkeztelen a dolgozók pozitívan értékelték a szakszervezeti választási határozat és szabályzat új vonásait, a demokrácia tényleges szélesedését, s éltek is ezekkel a lehetőségekkel. A csoporttagok bizalmát alapjában befolyásolta az a tény, hogy módjuk volt maguk közül választani a jelölést végző személyt. A csoport, a jelölést végző személyek előkészítő munkáját tükrözték a bizalmiválasztások. Ebben a munkában segítséget jelentett a partner pártszervezetek előremutató tevékenysége.

Ahol a jelölőmunka gondos, körütekintő volt, ott általában nyílt szavazással választottak. A bizalmiválasztás nyílt vagy titkos jellegét befolyásolta továbbá a munkahelyi hangulat, a jelölt személyrel kapcsolatos partner szakmai vélemény is. A titkos választások aránya 30-35 százalékos volt. A többszörös jelölést néhány helyen alkalmazták, számarányuk nem jelentős. Egyes területeken a Hazafias Népfront választási szabályzatából át akarták venni a kötelező többszörös jelölést. A jelölést végző személyek felkészítésénél az ilyen és hasonló felvételek helyes értelmezése megtörtént.

A bizalmiválasztások során a bizalmiaknál 25-30, a helyetteseknél 30-35 százalékos volt a cserélődés. A kádarmunka folyamatosságát jelzi, hogy sok helyen a helyettes lépett elő bizalmivá. A bizalmiaknál a cserélődés százaléka magába foglalja a nyugdíjazás és egyéb objektív okok miatti változást is. Ez a szám lényegesen kisebb, mint az 1980-as választásokkor volt, akkor a bizalmiaknak megközelítőleg a felét nem választották újjá.

A bizalmibeszámoló színvonalára és tartalma egyaránt differenciált volt. Tükrözték az illető bizalmicsoporthoz munkáját. A megítélésnél természetesen meghatározó volt a csoport helyzete, foglalkozási köre, a szakszervezeti munka feltételei.

A beszámolókból érzékelhető volt a bizalmicsoporthoz való emberi és munkakapcsolatok minősége. Ahol a csoport tagjai ismerték egymás tevékenységét, rövid beszámoló is elég volt az 5 év munkájának áttekintésére, mert egy-egy utalásból már mindenki tudta, miről van szó.

A bizalmibeszámoló összeállításához nagy segítséget adott az alapszervezeti útmutató. Gondolkoznunk kell azon, hogy miért nem éltek mindenütt ezzel a lehetőséggel. Ahol ezt megtették, ott sikerült olyan beszámolókat összeállítani, amelyek az elmúlt 5 év munkájának lényeges elemeit tartalmazták.

A bizalmicsoporthoz érkeztelen a bizalmiacsoporton belüli változó volt, annak ellenére, hogy nem mindenütt tartották munkakidőn kívül. Az időpont kialakításában sok esetben közrejátszott a területi szétszórtság és a több műszakos munkarend. A résztvevők érdeklődők és aktívak voltak. Gondjaikat nyíltan, őszintén és kritikusan vetették fel. Az elhangzottak döntő része a munkafeltételekkel, a munkakörülményekkel, a postás dolgozók életszínvonalával, társadalmi megítélésével és megbecsülésével foglalkozott. A több éve húzódozó „örökzöld” témák helyenként a dolgozók által élel felvetéseket kényszerítették ki. Ilyen például a távbeszélő- és a telexközpontokban

a klíma hiánya vagy rossz működése, a kézbesítőknél a drága pénzén beszerzett kerékpárok minősége, a főszeszoni családok beutalók száma.

Ezen túlmenően általános gondként vetették fel a hivataloknál a tüzelő beszerzését, valamint az egészségre ártalmas munkakörülmények a munkaidő hosszát.

A bizalmiválasztási értekezleteken megfogalmazódott többek között az is, hogy miképpen jutott a posta és a postás dolgozók társadalmi megítélésére a jelenlegi szintre.

A postások nagy örömmel fogadták a kiemelt bérfejlesztést, ugyanakkor úgy érzik, hogy a postai munka sajátossága, nehézsége, feszítettsége a bérekben még mindig nem fejeződik ki.

A tapasztalatok alapján megállapítható, hogy szakszervezetünk szervezeti formái jók, működőképesek, tartalmi munkánkhoz, a szervezeti élethez megfelelő keretet nyújtanak. A dolgozók éltek is ezzel a lehetőséggel, az öt év munkájáról számot adó beszámolókat tükrözték is azt. A dolgozók elfogadták a reális helyzetértékeléseket, azonosultak a munkahely gondjaival. Érzékelik és értékelik a demokratikus fejlődést. Éppen ezért vetik fel élesen a fejlődést hátráltató vagy gátló tényezőket.

Szervezési és káderosztály

A Postások Szakszervezete XII. kongresszusának határozattervezete

A Postások Szakszervezetének elnöksége szeptemberi ülésén megtárgyalta szakszervezetünk XII. kongresszusának határozattervezetét, s azt most lapunkon keresztül társadalmi vitára bocsátja. Kérjük és javasoljuk, hogy a tervezetet kibővített szb-ülésen, taggyűlésen vagy bizalmicsoport-értekezleten minden alapszervnél vitassák meg. Az anyaggal kapcsolatos észrevételüket, javaslatukat szóban vagy írásban juttassák el a területi szakszervezeti bizottsághoz vagy a központi vezetőséghez.

A Postások Szakszervezetének XII. kongresszusa jóváhagyja a központi vezetőség beszámolóját a XI. kongresszus óta végzett munkáról. Megállapítja, hogy a szakszervezet az elmúlt esztendőben eredményesen dolgozott — a központi vezetőség irányításával — az MSZMP XII., a magyar szakszervezetek XXIV. és szakszervezetünk XI. kongresszusa határozatainak megvalósításán.

A Postások Szakszervezetének XII. kongresszusa olyan időszakban végzi felelős munkáját, amikor a további feladatok meghatározásakor visszatekint hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára, amelyet az elmúlt évben ünnepeltünk. Népünk történetében új korszak kezdődött. A munkássz-tály, a nép hatalmának megeremtése és megszilárdítása, szocialista társadalmunk vívmányai és eredményei hatalmasak és vitathatatlanok. Ezek tudatosítása, megbecsülése és védelme különösen fontos napjainkban, amikor a korábbiakhoz képest nehezebb feltételek között kell a szocialista társadalom építését folytatnunk.

A posta fejlődése, a postás dolgozók élet- és munkakörülmé-

neinek alakulása tükrözi a négy évtizedes eredményeit, de a népgazdaságnak az utóbbi években felszínre került gondjai is éreztették hatásukat.

Az MSZMP XIII. kongresszusa meghatározta az előttünk álló politikai és gazdasági feladatokat. Szakszervezetünk azonosul a pártkongresszus határozatának céljaival, és cselekvően segíti azok megvalósítását. Szervezeti erejével a jövőben is mindent megtesz azért, hogy a hírközlésben levő feszültségek ellenére a lehető legjobb szolgáltatást nyújtssa a népgazdaságnak és a lakoságnak.

Szakszervezetünk politikai munkájával, a dolgozók széles körű mozgósításával segíti a támogatja a VII. ötéves terv céljainak elérését, a gazdasági munka javítását, a szolgáltatások színvonalának emelését. Ennek eredményessége függ a szocialista demokrácia fejlesztésétől, a dolgozókról való gondoskodástól, az érdekvédelem színvonalától is.

Ezek alapján a Postások Szakszervezetének XII. kongresszusa a következőkben jelöli meg a főbb feladatokat:

A hírközlés fejlesztésének külső feltételei

1. A postai és távközlési szolgáltatások az anyagi infrastruktúra szerves részét képezik. A szolgáltatások minőségi színvonalának folyamatos javítása és a területi ellátás olyan követelmény, amelyet nem lehet csak gazdasági megfontolásoknak alárendelni. Ez természetesen nem mentesíti az ésszerű, takarékos gazdálkodás követelménye alól e területen sem. A szolgáltatói tevékenység erősítése ugyanakkor hátrányosan érintheti a postát, illetve a postás dolgozókat a normatív közigazgatási szabályozásrendszerben a népgazdaság egyéb területeivel szemben.

Ezért a jövőben is szükséges, hogy a **központi szabályozás kelőképpen preferálja** a speciális feladatot. Egyidejűleg el kell érni, hogy a területpolitika ne csak igényelje, hanem érdemben támogassa, segítse is a hírközlési infrastruktúra megtartását, kiépítését, illetőleg fejlesztését.

2. A hírközlés fejlesztése össz-társadalmi érdek. A távközlésben, s ezen belül is elsősorban a telefonellátásban tapasztalható lemaradás felszámolása csak a fejlesztési ütem gyorsítása esetén lehetséges. Ehhez a postai források ma nem elégségesek, ezért az eddigieknél nagyobb állami támogatás és az igénybe vevők fokozottabb bevonása szükséges. A kongresszus úgy ítéli meg, hogy a **felzárkózás megkezdéséhez csak a VII. ötéves tervkonceptió III., legmagasabb variációjában meghatározott fejlesztési forrás** teremt reális alapot.

A telefonfejlesztés elsőbbsége elfogadott szükségszerűség, ami

azonban nem történhet a többi ágazat, így a posta-, a műsorszóró- vagy a távírószolgálat terhére. Nem járható út a belső infrastruktúra elhanyagolása, a munkafeltételek biztonságának, az egészséges és korszerű munkahely megteremtésének háttérbe szorítása sem.

A postás dolgozók természetes igénye, hogy a velük szemben támasztott növekvő követelménynek egyidejűleg növekedjék a róluk való gondoskodás, javuljon szociális ellátásuk színvonala. Mindezek elérése csak akkor lehetséges, ha a rendelkezésre álló fejlesztési forrásból e területek is megfelelő mértékben részesednek.

3. A hírközlés gyorsabb ütemű fejlődésének egyik alapfeltétele a megfelelő mennyiségű és összetételű dolgozó foglalkoztatása. A mai munkaerőgondok — amelyek egyik gyökere a posta bérhelyzete — az igényelt gyorsabb ütemű fejlődéssel fokozódnak. A postás dolgozók jogos igénye, hogy a mintegy évtizedes várakozás után a VII. ötéves terv időszakában **megszűnjön a posta bérle-maradása**.

A kongresszus megerősíti azt az elmúlt ötéves ciklus végén elfogadott kompromisszumot, miszerint az egyszeri bérpolitikai intézkedés helyett a keresetszabályozás keretében kapjon a posta preferenciát, mindaddig, amíg a lemaradás felszámolódik. Ugyanakkor a kompromisszum jegyében kialakított belső bérpolitika megköveteli, hogy ez a preferencia a már tervidőszak első évétől folyamatosan legyen.

A fejlődés belső feltételei

1. A következő periódusban — tovább haladva a megkezdett úton — még inkább **ki kell bontakoztatni a belső demokratizmust**. Ehhez következetesen folytatni kell a megkezdett decentralizációs folyamatot. Az 1985-ben

bevezetett kísérleti modell véglegesítésével olyan belső működési mechanizmust kell kialakítani, amely lehetővé teszi a postaszervek önállóságának, döntési hatáskörének növelését, s ezáltal a dolgozóknak a tervezésbe és az el-

osztásba való közvetlen beleszólási jogkörének érdemibb érvényesítését.

Ez azonban nemcsak a központ és a középfokú postaszervek jelenlegi munkamegosztásának a módosítását, hanem a végrehajtó egységek önállóságának a növelését is feltételezi. A jog- és hatáskör átadása azonban csak a feltételek megteremtése esetén, a felelősség egyidejű átvállalásával, valamint a mérhető eredményekhez kapcsolódó érdekeltétség növelésével lehetséges.

A belső demokratizmus kibontakoztatásában meghatározó szerepe és felelőssége van a mozgalmnak. A kongresszus ezért a szakszervezeti szervek egyik kiemelt feladatává teszi az e folyamatban való érdemi részvételt. A dolgozók ésszerű és hasznos javaslatai alapján alakítsanak ki önálló álláspontot és érdemben vegyenek részt a döntések előkészítésében. A választott testületek a belső működési mechanizmus korszerűsítésével megnövekvő mozgástérrel élve vállalják a tudatos érdekvédelmet, az érdekegyeztetést a döntésekben. A munkahelyi demokratikus fórumok váljanak a különböző egységek, csoportok, rétegek érdekmegnyilvánulási, majd érdekegyeztető fórumaivá.

2. A kongresszus támogatja és a továbbiakban is **igényli a postai munkafolyamatok korszerűsítésére és egyszerűsítésére** irányuló erőfeszítéseket. A szabályzatok, kezelési utasítások csak a szolgáltatás egységességéhez szükséges mértékben tartalmazzanak központi előírásokat, adjanak tágabb mozgásteret a jó helyi kezdeményezéseknek, a területi sajátosságok érvényesülésének.

3. A szocialista munkaverseny alapvető célja továbbra is a posta előtt álló feladatok eredményes teljesítésének a segítése. A szakszervezet színvonalas, a tartalmi elemekre koncentráló, mozgósító politikai munkával járuljon hozzá, hogy a **munkamegosztalmak szerepe tovább erősödjön az eredmény növelésében**, a minőség javításában, s az erkölcsi-anyagi elismerés is ezzel szinkronban alakuljon. El kell érni, hogy a mozgalm munkahelyi jellege tovább erősödjön, és minden fázisban váljon jellemzővé a rugalmasság.

A szakszervezeti szervek, aktivisták működjenek közre abban, hogy a szabályozások keretjellege mellett tovább **növekedjék a konkrétság a feladatok kijelölésében és a vállalásokban**. Az értekezésben és az elismerésben a folyamatosság, valamint a teljesítmények szerinti differenciálás valósuljon meg.

A szocialista brigádmozgalm, mint a munkaverseny alapvető bázisa, továbbra is töltöns be vezető szerepet a postai feladatok eredményes megvalósításában. A mozgalm hármas jelszavának érvényesülését a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó rugalmassággal kell segíteni.

A munkamegosztalmak töltsenek be meghatározóbb szerepet a **fiatalok munkahelyi beilleszkedésében**, közösségi magatartásuk formálásában. E célból a szakszervezeti szervek szorgalmazzák az életkori sajátosságokhoz igazodó versenyformák szervezését, fordítsanak fokozott figyelmet arra, hogy a munkaversenyben elért eredmények kellő elismerést kapjanak a fiatalok erkölcsi-anyagi megbecsülésében, szakmai előmenetelében.

4. Népgazdasági és postai érdekek is az alkotó gondolatok hasznosításának a kiszélesítésének. A postai újtómozgalm eredményei tiszteletre méltók. Ezért a

VII. ötéves terv időszakában törekedni kell az elért színvonal megtartására, illetve annak lehetséges növelésére.

A szakszervezeti szervek rendszeresen tolmácsolják a szakmai vezetőknek a dolgozók véleményét, tapasztalatait a munka menetéről, a jelentkező gondokról és azok megoldására tett javaslatokról, avégett, hogy a műszaki fejlesztéssel összhangban **olyan célokat lehessen meghatározni, amelyekkel folyamatosan irányítható az újítók munkája**. Kezdeményezzék és segítsék elő, hogy a szellemi és fizikai dolgozók alkotó munkakapcsolatai mind nagyobb számban tovább erősödjének.

Mivel az újtómozgalm a munkaverseny szerves része, el kell érni, hogy az egyéni és kollektív versenyeredmények értékelésében minden területen kapjon megfelelő hangsúlyt az újtómozgalm fejlesztéséért, eredményeiért kifejtett tevékenység.

A szakszervezeti szervek mellett működő munkabizottságok (szub) és aktivisták hatékonyabb közreműködésével tovább kell haladni azon az úton, hogy a munkahelyeken felvetődő ötletek, gondolatok nagyobb megbecsülést kapjanak, az újítók pedig munkájuk értékét jobban kifejezhék erkölcsi és anyagi elismerésben részesüljenek.

5. A posta képzési politikája összhangban áll az állami elképzelésekkel, jól szolgálja, segíti a szolgáltatói tevékenység magas szintű ellátását, és kellően engedi érvényesülni a dolgozók egyéni érdekeit.

A postai oktatási rendszerben a **hangsúly továbbra is a szakmai továbbképzésre, a speciális ismeretek oktatására helyeződik**.

Szakszervezetünk támogatja a posta képzési politikáját. Felhívja a figyelmet arra, hogy a gyorsabb ütemű fejlődéshez, az új technika honosításához szükséges munkakör-képzésről, illetőleg átképzésről kellő időben történjék gondoskodás. Egyúttal jelzi a dolgozóknak a tanfolyamokkal kapcsolatos igényeit, hogy bővíljön a korszerű technika eredményei-

Elosztáspolitikai és szociális gondoskodás

1. A kongresszus igényli, hogy a központi bérintézkedés, illetve preferencia mellett, a gazdasági helyzet alakulásának a függvényében a posta a VII. ötéves terv időszakában is hajtsa végre **adózott önerős bérfejlesztést**.

2. Az éves keresetnövekmények belső felosztásában — mind a középfokú postaszervek, mind a dolgozók között — **erősíteni kell a teljesítmények és a keresetek növekedése közötti összhangot**. A központi bér- és keresetpolitika kialakításánál tekintetbe kell venni a középfokú postaszervek megnövekedett önállóságát és döntési szabadságát. Központi intézkedésre és előírásra csak indokolt esetben kerüljön sor, teret engedve az elvégzendő feladatokhoz jobban illeszkedő helyi bér- és keresetpolitika megvalósításának. Egyúttal növelni kell a végrehajtó postaszervek hatáskörét a bér-elosztásban.

Ezért indokolt felülvizsgálni és fejleszteni az elosztás jelenlegi mechanizmusát. A központi bérpolitika kialakításánál **törekedni kell a középfokú postaszervek között meglévő, sem teljesítmény-nyel, sem létszámösszetétellel nem indokolt különbségek felszámolására**.

3. A személyi bér megállapításánál a bizalmiak határozottabban szerezenek érvényt a munka szerinti elosztás elvének. **A keresetek tükrözzék az egyéni teljesítményt**, a fegyelmzett magatartást, a kollektívához való viszonyt. Jusson jobban érvényre az elismerésben a kezdeményező-készség, az alkotóképesség és az alkotni akarás, a posta érdekében végzett átlagot meghaladó munkája.

nek az ismertetése és az alkalmazására való gyakorlati felkészítés, valamint a demokratikus jogok érdemi gyakorlásához elengedhetetlen korszerű politikai és közgazdasági ismeretek oktatása.

Az érdekelt szakvezetők és helyi szakszervezeti szervek fordításnak nagyobb figyelmet a **szellemi kapacitás hatékonyabb hasznosítására**. Továbbképzést a jövőben ott szorgalmazzanak, ahol erre tényleges igény és a megszerzett képzettségnek megfelelő foglalkoztatási lehetőség van. A továbbképzési kérdésekben mindenkor összhangot kell teremteni az összpostai igények, a postaszervi, illetve az egyéni érdekek között.

6. A szakmai és szakszervezeti szervek közös feladata a **munkaerővel való hatékonyabb gazdálkodás, a munkaidőalap racionálisabb felhasználása**. Ezért a szakszervezeti szervek minden szinten fokozott figyelmet fordítanak a feladatokhoz jobban, rugalmasabban igazodó, a dolgozók érdekeit is szolgáló munkarendek alkalmazására. Legyenek kezdeményezők a helyi sajátosságok érvényre juttatásában. Éljenek jobban a rész munkaidő, a bedolgozó rendszer alkalmazásával. Aktív tudatformáló és mozgósító munkával segítsék a munka- és üzemszervezés eredményesebbé tételét.

A hiányzó munkaidőalap, kapacitás pótlásnak egyik eszköze lehet a vállalati gazdasági munkaközösségek létrehozása. Ahol indokolt, s mind a postának, mind a dolgozóknak kedvező, ott a szakszervezeti szervek támogatásuk alapításukat. Aktívan vegyenek részt a létrehozásukban, ugyanakkor folyamatosan ellenőrizték a kifizetéseket. Éljenek joggaikkal, ha visszaélést, lazaságot, munkával nem fedezett bérkiáramlást tapasztalnak.

7. A kongresszus szükségesnek tartja és igényli a **heti 40 órás munkaidő melőbbi bevezetését a postán** is. Ehhez célszerű a belső feltételek kialakítását megkezdni. Az előkészítő munkában a szakszervezeti szervek kezdeményezően vegyenek részt.

4. A munka szerinti differenciálás fejeződjék ki már az alapberekben is. Ugyanakkor **tudatosabban kell élni az egyéb ösztönző bérezési formákkal**. Ahol egyértelműen mérhető és ellenőrizhető a teljesítmény, ott célszerű a munka díjazását ehhez kötni. A többi területen is indokolt a munka mennyiségével és minőségével összhangban levő ösztönzőrendszerek kialakítása. A bérpótlékok körének bővítése nem célszerű.

A már bevezetett teljesítménybéréknél, ösztönzőknél és bérpótlékoknál folyamatosan vizsgálni kell a követelmények, illetőleg a feltételek és a hozzájuk kapcsolódó anyagi juttatás mértékének összhangját és gondoskodni kell a szükségszerű karbantartásról.

Az egyes munkakörök alapbérarányának helyes kialakítása végett ugyancsak rendszeresen vizsgálni, és az időközi technológiai, munkakörülményt érintő vagy egyéb változásoknak megfelelően módosítani kell a bérrendszert besorolásokat.

5. A munka szerinti elosztás elvét meg kell valósítani az anyagi ösztönzést szolgáló **érdekeltségi alap felhasználásában** is. Ezért a jelenlegi gyakorlatot — az év végi részesedés fizetését — a korszerűsített belső érdekeltégségi rendszerrel összhangban indokolt továbbfejleszteni, törekedve az ösztönzőbb kifizetési formák szélesítésére.

6. A módosított törzsgárdaszabályzat jól szolgálja a törzsgárda elismerését. A jövőben a kollektívának nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az időtényezőn túl a törzsgárdataggyá válás további feltételeinek a teljesülésére is.

7. A kollektív szerződés és a középfokú postaszervi függelékek közötti ésszerű hatásköri elhatárolással elő kell segíteni a szervezetszervezés alapcéljának a megvalósulását, a hatékonyabb gazdálkodást. E célból **erősíteni kell a kollektív szerződés keretszabály-jellegét** és szélesíteni kell a függelékek hatáskörét.

8. A szakszervezeti jogsegélyszolgálat **lényeges és jelentős eleme az érdekvédelmi munkának**, a dolgozókat védő törvények és rendeletek megtartásának. Működését a dolgozók érdekében továbbra is fenn kell tartani. A jövőben törekedni kell az ellátottságbeli különbségek csökkentésére, bővíteni kell a munka-, illetve lakóhelyhez közeli fogadóórák számát.

A tanácsadáson és segítségén túl a jogsegélyszolgálat továbbra is tekintse fontos feladatának a jogviták megelőzését, a peren kívüli rendezést. E célból fejtsen ki még szélesebb körű jogpropagandát, tegye rendszeresebbé a jogi ismereteket bővítő előadásokat, oktatásokat és gyakrabban használja fel erre a sajtót is. Működjön együtt a szakmai szervekkel és a munkaügyi döntőbizottságokkal a jogviták peren kívüli rendezése végett. Fokozottabban nyújtson segítséget a dolgozók lakáskérdésének a megoldásához és a rászorultság figyelembevételel vegyen részt az ezzel kapcsolatos jogügyletek lebonyolításában.

9. A korszerűtlen, elavult, nemegyszer **egészségtelen munkahelyek megszüntetése**, az épületek rekonstrukciója az anyagi lehetőségek korlátozottsága miatt hosszabb idő alatt fog megvalósulni. Jelen tervidőszakban is feltétlenül szükséges a szerény mértékű, és a rangsorolást is figyelembe vevő fejlesztés.

Azokon a munkahelyeken is meg kell oldani a szociális alapellátást, ki kell alakítani a minimális egészségügyi és higiéniai körülményeket, ahol a VII. ötéves tervben nem lesz korszerűsítés. Ezért a fenntartásra, a felújításra az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítani. A szakszervezeti testületek — élve jogukkal — **erjenek el határozottabb előrelépést a körzetmesterségek és a postahivatalok korszerűsítésében**, különösen a statikailag alkalmatlan hivatalok rekonstrukciójának felgyorsításában!

10. Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a jövőben is a postás dolgozók egészségének a megóvására, pihenésüknek, a szabad idejük kulturált eltöltésének a körülményeire és a lehetőségek növelésére.

Változatlanul fontos feladat — a tagság reális igénye alapján — **az üdülési lehetőségek és feltételek fejlesztése**. Meg kell kezdeni a 100 férőhelyes soproni postás családok gyógyüdülő építését, valamint férőhelyet kell lekötöni az Egerben épülő SZOT-gyógyüdülőben. Épüljön fel a tervidőszakban a debreceni Nagyerdőben a postás üdülőotthon, amely a gyógyüdülési lehetőségeit is növeli! Az olcsóbb pihenési lehetőségek bővítésére meg kell építeni az orfűi kempinget. A balatonalmádi postásüdülő újjáépítését a tervidőszak elején be kell fejezni.

Támogatni kell a postaszervek saját kezdeményezéseit, különösen ott, ahol kevés a helyi üdülési lehetőség. Szélesíteni kell a gyermeküdülési lehetőséget, változatosabb programokkal emelni kell a színvonalat. Előbb kísérletképpen, majd a tapasztalatok alapján célszerű rendszeresíteni speciális szakosított (képzőművészeti, irodalmi, sport, számítástechnikai stb.) foglalkozásokat. A szántódi táborban javítani kell a tartalmasabb pihenés, a szórakozás feltételeit. A vállalati kedvezményes üdülési rendszerét a jövőben is fenn kell tartani, gondoskodva az elért színvonal tartásáról. Ehhez meg kell őrizni az üzemeltetési költségek realitétét.

A szakszervezeti szerveknek, aktivistáknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az üdülőjegyek elosztására és az ellenőrzésre. Ebben is erősíteni kell a bizalmiak kezdeményező szerepét, növelni kell az alapszervezetek felelőssé-

(Folytatás a 4. oldalon.)

A Postások Szakszervezete XII. kongresszusának határozattervezete

(Folytatás a 3. oldalról.)

gét. El kell érni, hogy kedvezményes üdültetésben elsősorban a szociális és egészségügyi szempontból legjobban rászorulókat részesüljenek. Ezért a gyógy- és családos üdültetést kell előtérbe helyezni. Tovább kell fejleszteni a jelenlegi kedvezményrendszert. Differenciált támogatást kell nyújtani a kis jövedelműeknek, a nagycsaládosoknak, a gyermeküket egyedül nevelő dolgozóknak és a kis jövedelmű nyugdíjasoknak. A külföldi kedvezményes csereüdültetés a lehetőségek és az igények függvényében bővíthető, és továbbra is szolgálja a postás nemzetközi kapcsolatok erősítését!

11. A **természetbeni juttatások** a dolgozók életszínvonalának szerves alkotórészét képezik. A jelen gazdasági helyzetben a szűkítéssel tagságunk nem ért egyet, s a jövőben is csak megfelelő anyagi ellentételezés esetén fogadják el. Ezért nem ért egyet a vasúti kedvezmény csökkentésével, illetve megvonásával, és szükségesnek tartja a nyugdíjak reálértékének megőrzését és a kis nyugdíjak növelését.

12. Szociálpolitikánk egyik fő célja továbbra is a **postás dolgozók lakáshoz jutásának a segítése**, lakásépítésének a támogatása. Különösen segíteni kell azokat a, saját lakással nem rendelkező fiatal családokat, akik önerőből lakásgondjukat nem tudják megoldani. Ezért a tervidőszakban Budapesten fel kell építeni egy garzonházat, vidéken pedig a tanácsokon keresztül csatlakozni kell az ilyen — átmeneti jellegű — otthonok építéséhez.

Budapest 100 postás család lakáshoz jutását segíti a Fővárosi Tanácsotól vevőkéijelölés útján átvett lakás. Tágabb lehetőséget kell adni az öntevékenységek, és a munkahelyi kollektívák segítőkészségének félkész házak építésével, a természetbeni juttatások bővítésével, hogy a legrászorultabb rétegnek is érezhető javulást értsünk el.

A kölcsönök reálértékének megőrzése végett növelni kell a támogatás mértékét, és nagyobb teret kell engedni a társadalmi munkából származó bevételek fokozásának. Kezdeményezni kell a posta által vásárolt szociális otthoni helyeken elhelyezett nyugdíjasaink lakásának postás dolgozók részére történő kiutalását.

13. A **gyermekintézményi férőhelyek** fejlesztését — figyelembe véve a demográfiai helyzet alakulását — elsősorban tanácsai kooperációban célszerű megvalósítani. A meglévő postai gyermekintézményeket meg kell tartani, időszakos kihasználatlanság esetén átmenetileg célszerű más jóléti célra hasznosítani.

Gyermekeink nyelvi és zslóltóság enyhülése az oktatónévelő munka minőségének javítását teszi lehetővé. Ennek keretében intenzívebb sportolási, testmozgási lehetőséget kell teremteni, valamint bővíteni kell az idegen nyelvek óvodáskori oktatásának lehetőségeit.

14. Az életszínvonal alakulása, a szociális segítség szoruló számának növekedése indokoltá teszi mind a segélyezési keretek, mind a **segélyek nagyságának a növelését**. Politikai nevelőmunkával el kell érni, hogy tagságunk jobban értesse és elfogadja a segélyezés célját, értelmét, szükségességét. A szakszervezeti szervezetek, aktivistáknak nagyobb figyelmet kell e területre fordítaniuk, hogy ahol és amikor szükséges, ott és akkor legyen a segítő kéz. Meg kell őrizni a nagycsaládosok segélyének reálértékét, ezzel is enyhítve a gyermekeknél gondjait. A kis jövedelmű nyugdíjasok segélyezési rendszerét központiilag ki kell dolgozni.

15. A **munkásszállásokon az elhelyezés körülményeit** javítani kell, és ahol erre lehetőség van, ott növelni kell a komfortfokozatot. A főváros munkaerő-ellátásának a javítása céljából meg kell kezdeni egy újabb nő munkásszálló építését Budapesten. Ugyanakkor vidéken is keresni

kell a bővítési lehetőségeket. Tartalmasabbá kell tenni a munkásszállón élők szabad idejének hasznos és kulturált eltöltését, és ehhez javítani kell a személyi és a tárgyi feltételeket.

16. A kongresszus úgy ítéli meg, hogy szükséges a **postai üzemegészségügyi szolgálat továbbfejlesztése**. Töltsön be aktívabb szerepet a foglalkozási ártalmak feltárásában, megelőzésében és a betegségek időbeni kijáratában! Készüljön fel az új technika fogadására munkaegészségügyi szempontból is, a már üzemelőknél pedig végezze el utólag a mikroklíma-vizsgálatokat! E célból országos hálózatot kell kialakítani. Budapesten központi bázisintézmény — szakrendelő — létrehozását javasoljuk.

A szakszervezeti szervezet és aktivisták hatékonyabban támogatás és segítsék az üzemegészségügyi szolgálat munkáját, ugyanakkor fokozottabban ellenőrizték a munkaadókat megelőzését szolgáló orvosi szűrővizsgálatok rendszerességét.

17. A **rehabilitáció megoldása**, a megváltozott munkaképességű dolgozók átképzése, egészségi állapotuknak megfelelő munkakörben való foglalkoztatása érdekében és társadalompolitikai feladat is. E területen határozottabb előrelépésre van szükség a postán is. A rehabilitáció alapvetően munkáltatói feladat, de a szakszervezeti szervezet is fordítsanak nagyobb figyelmet e területre, legyenek kezdeményezőbbek, és aktívabb, hatékonyabb közreműködéssel segítsenek az előrelépésben. Az új munkahelyek, munkalehetőségek megteremtése céljából éljen a posta a jogszabály adta tág lehetőségekkel. A postai szállítási hálózatokra építve ki kell alakítani a postai bedolgozó rendszert. A munkahelyi rehabilitációs bizottságok felülvizsgálatára és újjászervezésére van szükség.

Nevelőmunkánk és a közművelődés fejlesztése

Tovább kell fejleszteni a szakszervezeti nevelőmunkát, a politizálótevékenységet. A világ új jelenségeiben való eligazodáshoz, a napi gazdasági és politikai kérdések megértéséhez adjon nagyobb segítséget az agitáció és a propaganda. A tagság jobb tájékoztatásával, színvonalasabb felkészítésével, vitakészségének fokozásával tevékenyen járuljon hozzá a mozgalmi munka nyilvánosságának a fokozásához, a tömegkapcsolatok erősítéséhez, a demokracizmus elmélyítéséhez.

1. Az agitáció és a propaganda a politikai, gazdasági és a szakmai feladatok megértésében, elfogadtatásában, a cselekvésre való mozgósításban — a távlati célok figyelembevételével — mindig a **napi munkához kapcsolódjék**. Szorgalmazza a színvonalasabb és hatékonyabb munkát, segítse a munkafegyelmeg megszilárdulását, erősítse a személyes példamutatást és felelősségtudatot.

2. A **tagság tájékoztatását** gyorsabbá, pontosabbá, még rendszeresebbé és ugyanakkor differenciáltabbá kell tenni. A bizalmiak kellő időben és kielégítő információkat kapjanak az országos témákról, illetve a helyi ügyekről, ezzel is elősegítve politikai véleményalkotásuk és kiállásuk erősödését! A szakszervezeti szervezet nagyobb figyelmet fordítsanak a dolgozók jelzéseire való reagálásra, a szükséges intézkedések megtételére, éljenek jobban a szóbeli agitáció lehetőségével!

3. A jövőben is fontos feladatnak kell tekinteni a **tisztségviselők — kiemelten a bizalmiak —, az aktivisták oktatását, felkészítését** a szakszervezeti feladatok eredményes elvégzésére. A tanulmányok adjanak elméleti alapot az önálló munkához, terjesszék az általánosítható, jó gyakorlatot!

18. A **munka-, egyen- és formaruha-ellátásban** fő feladat a szabályzatok megtartása és megtartatása. Ez egyrészt a még meglévő mennyiségi és minőségi hiányosságok felszámolását is jelenti, másrészt meg kell követelni az előírás szerinti használatot.

19. A munkavédelemben a legfontosabb feladat a munka biztonsági és egészségügyi feltételeinek megteremtése, valamint a műszaki fejlődéssel párhuzamosan a munkakörülmények folyamatos javítása. Határozottabban kell érvényre szerezni a felsőbb állami jogszabályokban és a Posta Munkavédelmi Szabályzatában, valamint a függelékekben foglaltaknak. El kell érni, hogy a **munkavédelmi tevékenység szervesen épüljön be a postai tervekbe és a napi gondolkodásba** is.

A szakszervezeti testületek és a munkavédelmi aktivisták propaganda-, agitációs és tudatformáló tevékenységükkel járuljanak hozzá az üzemi balesetek megelőzéséhez, támogassanak minden olyan szakvezetőt, aki megköveteli a munka- és balesetvédelmi szabályok megtartását! Szigorúban kell eljárni a mulasztókkal szemben. Különös figyelmet kell fordítani a védőeszköz-ellátásban és a karbantartásban feltárt hiányosságok maradéktalan felszámolására.

20. A környezet megfelelő minősége az egyik alapfeltétele a jó életkörülményeknek és gazdasági fejlődésünknek, tehát társadalmi érdek. A VI. ötéves tervben megélénkült **környezetvédelmi tevékenység** fejlesztése szakszervezeti feladat is. Szélesíteni kell ez irányú tevékenységünket, s tudatformálással, társadalmi akciókkal, felvilágosító, nevelő munkával segítenünk kell a környezetvédelem ügyét. E feladatok és tennivalók épüljenek be a munkavédelmi tervekbe, a munkamozgalmakba és a szocialista brigádok vállalaiba! A környezetvédelem legyen a szakszervezeti munka szerves része!

6. A **dolgozók iskolai végzettségének és szakképzettségének az emelése** egyik feltétele a szolgáltatások javításának. Továbbra is szorgalmazni kell a 8 általánossal nem rendelkezők beiskolázását. Törekedni kell arra, hogy minden dolgozó rendelkezzen a munkaköre ellátásához szükséges szakképzettséggel. Ösztönözzük és segítjük az önképzést, a postás dolgozók nyelvtanulását, idegen nyelv-ismeretét!

7. El kell érni, hogy a **munkahelyi testnevelés és sportélet** váljék természetes igénnyé. Ezért fejleszteni kell az üzemi, a hivatási sportkörök tevékenységét. A jövőben kapjanak kiemelt szerepet az olyan jól bevált rendezvények, mint a postás alapszervezetek üzemi bajnokságai, a postás kulturális és sportnapok, területi szakszervezeti sportnapok, a postás-vonatok kirándulások, a postás természetbarátok találkozóit, rendszeres túráit, a szocialista brigádok város- és tájismereti versenyeit!

Nagyobb figyelmet kell fordítani a sportlétesítmények és eszközök hatékonyabb kihasználására. Társadalmi munkaalkotók szervezésével javítani kell a sport- és turisztikai mozgalom anyagi és tárgyi feltételeit. A meglévő anyagi erőket koncentrálni kell a tömegsport fejlesztésére. A tömegsport fejlesztése mellett támogatni kell a postás sportegyesületek versenysportját is.

Sportnapközis táborok szervezésével továbbra is bővíteni kell a postászlulók gyermekeinek szünidei elfoglaltságát, ezzel is segítve erőnlétük fejlesztését, szabad idejük hasznos és szervezett eltöltését.

8. A **nemzetközi tevékenységet** a szakszervezeti mozgalom egye-

temes érdekei, a proletár internacionalizmus elvei alapján fejleszteni kell.

A Közalkalmazottak és Rokonszakmabeli Dolgozók Nemzetközi Szövetségének tagjaként továbbra is részt kell vállalni a szövetség határozatainak és a Szakszervezeti Világszövetség céljainak a megvalósításában. Támogatni kell a demokratikus és szakszervezeti jogok elfogadtatását, a postás dolgozók érdekvédelmét a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Postai és Távközlési Paritásos Bizottságában.

Erősíteni kell testvéri együttműködésünket a Szovjetunió és a többi szocialista ország postás-szakszervezetével. Fel kell használni a kapcsolatokat a szakszervezet feladatait, tevékenységét segítő tapasztalatok, munkamódszerek tanulmányozására. Fejleszteni kell a területi szintű nemzetközi munkát. Tartalmilag gazdagítani kell kapcsolatainkat a fejlett tőkés országok haladó irányzatú postásszakszervezeteivel. Ápolva kapcsolatainkat a fejlődő országok postásszakszervezeteivel, támogatni kell tevékenységüket, haladó törekvéseiket.

A béke megővéseért, a nemzetközi feszültségek csökkentéséért erőfeszítéseket kell tennünk a postásszakszervezetek együttes fellépésére, a közös akciókra, szorgalmazva a postás dolgozók bekapcsolódását a békemozgalmakba.

Politikai tartalmát erősítve továbbra is támogatni kell a különböző országok postás dolgozóinak, szakszervezeti tisztségviselőinek, aktivistáinak személyes találkozásait, tapasztalatcseréit, egymás életének, munkájának megismerését.

A szakszervezeti demokrácia és a vezető, irányító munka fejlesztése

A vezető, irányító munka fejlesztésével a munkamódszer, munkastílus korszerűsítésével hatékonyabbá kell tenni a mozgalmat kétféleképpen, de egységes feladatának a végrehajtását. A társadalmi, postai és egyéni érdekek megfelelő összehangolásával, a lehetőségek és az igények összhangjának megteremtésével szervezni kell a tagság cselekvő közreműködését a politikai célok és a VII. ötéves terv eredményes megvalósítására.

1. A szakszervezet vezető szerveinek — központi vezetőség és elnökség — munkájában **még erőteljesebben jusson érvényre a testületi jelleg!** Még következetesebben munkálkodjanak a szakszervezeti demokrácia kibontakoztatásán, a postás dolgozókat érintő kérdésekben kérjék ki a tagság véleményét, ismerjék meg igényeiket, és azokat a döntésekben juttassák érvényre. A szolgáltatást segítő tevékenység mellett a vezető testületek munkájában erősödjön az érdekvédelem. Ebben a munkában kapjanak és vállaljanak nagyobb szerepet a régió- és munkabizottságok, s jobban kell élni — egy-egy célfeladatra — speciális munkabizottságok létrehozásával is. Ezek feladói, elemző munkájukkal, javaslattevő szerepük növelésével segítik a testületi döntések megvalósulását. A határozatok végrehajtásának segítése, az ellenőrzés és a számonkérés mellett a testületi munkában a jövőben kapjon nagyobb szerepet a tagság rendszeres tájékoztatása.

2. Növelni kell a **területi szakszervezeti bizottságok** politikai felelősségét a központi határozatokból adódó helyi feladatok megvalósításában, elfogadtatásában és végrehajtásában. Rendszeresebbé kell tenni a központi határozatok helyi hatásainak, a végrehajtás tapasztalatainak az értékelés-

ban, a munkával arányos anyagi elismerésben, a morál, a politikai hangulat alakításában. Határozottabban kell részt vállalniuk a közösségi magatartás kialakításában, a lazaság, a fegyelmezetlenség felszámolásában. E célból erőteljesebben éljenek jogaikkal, ismerjék a munkahelyükre vonatkozó előírásokat, szabályokat és határozottabban kérjék számon azok megtartását! Fontos tenni-valójuk a rászorulókról való szociális gondoskodás, a fiatal, kezdő dolgozók felkötése, előmenetelük segítése.

5. A megváltozott körülmények és követelmények **magasabb színvonalú kádernak** követelmek a szakszervezeti mozgalomtól. A jövőben még inkább szükséges, hogy a mozgalmi munkát jól felkészült, a dolgozók bizalmát élvező, bátor, a vitára alkalmas káderek végezzék. Ehhez elengedhetetlen feltétel — a rátermettségen kívül — a folyamatos, tervszerű politikai és szakmai képzés. A képzés, a nevelés és a kiválasztás mindenütt felelősséggel és tudatossággal járjon együtt! Javuljon az összhang a káderek képzés és a kádercseretervek között! A tervszerű káderutánpótlás során kiemelt figyelmet kell fordítani a nők és a fiatalok felkészítésére.

6. A szakszervezeti szervezet **erősítse együttműködését** a párt-szervezetekkel, a KISZ-szel és a tömegszervezetekkel.

Tovább kell erősíteni kapcsolatainkat a SZOT-tal és az állami szervezetekkel. El kell érni, hogy a postások egészét érintő kérdésekben még a döntés előtt nyilváníthassunk véleményt. Az szmt-ke és az szbt-vel való együttműködésünk segítse elő a területpolitikai határozatok megvalósítását!

7. Az érdekvédelemben kapjon nagyobb szerepet az **egyes rétegek képviselete!** Ez nem nélkülözheti az igények és a reális lehetőségek szembesítését, a körültekintő érdekegyeztetést és rangsorolást. Szükséges, hogy a rétegek jobban integrálódjanak a szakszervezeti munkában.

Ennek keretében meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a **nők társadalmi megbecsülése** tovább fokozódjon. Segíteni kell előbbrejutásukat, vezetői munkakörökbe történő beállításukat.

Kiemelten kell foglalkozni a **fiatalok élet- és munkakörülményeivel**, a pályakezdekők beilleszkedésével, általános és politikai képzésével, valamint részükre a mozgalmi munka megismertetésével, megszerettetésével. Nagy figyelmet kell fordítani a lakáshoz jutásuk segítésére.

A szakszervezeti munka **nem nélkülözheti a nyugdíjasok** gazdasági, sokszínű mozgalmi és szakmai tapasztalatainak hasznosítását, szervezeti életük fejlesztését. Élőbbé kell tenni a nyugdíjcsoporthoz kapcsolódó mozgalmi kapcsolatait a mozgalmi egészével. A nyugdíjasokkal való foglalkozás legyen differenciáltabb, igazodjon jobban a szociális körülményekhez.

8. Pénzügyi eszközeinket — minden szinten — a szakszervezeti feladatok, a politikai célok megvalósítására, a tagság **mind szélesebb rétegeinek igényei szerint** kell felhasználni, az ésszerű takaréklással.

Még fegyelmezettebb tagdíj-gazdálkodásra, a szervezetségi szint további növelésére kell törekedni.

9. A számvizsgáló bizottságok dolgozzák ki a szakszervezetünk és a SZOT kongresszusának határozataiból adódó feladataikat, hasznosítsák az elmúlt időszak tapasztalatait; **fejlesszék tovább munkájuk társadalmisítását**, ellenőrzésük rendszerességét, módszerességét!

Segítsék elő az alapszabályból rájuk vonatkozó előírások, valamint a SZOT-elnökség által a munkájuk fejlesztésére hozott állásfoglalás érvényesítését.

Negyvenkét évig kézbesített Balatonakarattyán

Szeptember vége van. Baktok fel a vasútállomásra a Mátyás király utcába, ahol már évek óta töltök egy hetet egyedül a nyári, üdülési szezon végén, csendben, távol a világ zajától, hogy erőt gyűjtssek a következő hónapokra. Eléggi kihalt már a táj, a nyaralók hazamentek, vége a szabadságnak, az iskolai vakációnak. A főúton jobbra már csak német és lengyel kocsikat látni. Utasaik edzettek, hiszen a 15-16 fokos Balaton vize még ilyenkor is melegebb a Keleti-tengerénél.

Ismerős arc tűnik fel velem szemben. Fáradozatlanul pedálozik, vállán a degeszes tömött postástáska. Jó ismerős, úgy hozzá tartozik Akarattyához, mint Badacsonyhoz a Szürkebarát.

Megállunk, örömmel üdvözljük egymást.

— *Mi újság Sanyi bácsi? Hogy van? Sok van még abban a táskában?*

— Hát a 30 kilónak eddig csak körülbelül a felét kézbesítettem, sokat kell még hajtanom ezt a biciklit hegynek föl, völgynek le, mire befejezem a napot. Néha bizony fárasztó ennek a 31 kilométeres járatnak a bekarakázása már az én koromban.

— *Miért, hány éves Sanyi bácsi?*

— Hát bizony a hatvanadikat taposom. Rövidesen, 2-3 hónap múlva búcsút mondok a postának.

Megbeszéltük, hogy egyik délután, ha végzett a szolgálattal, leülünk egy kicsit beszélgetni, mert Horváth Istvánnétől, a hivatal vezetőjétől tudtam meg, hogy Tömör Sándor egyesített kézbesítő 42 éve postás. Itt kezdte pályafutását a balatonakarattyai postán és itt is fejezi be. Ez, ha nem is egyedülálló, de meglehetősen ritka dolog.

Sanyi bácsival találkoztam is a megbeszélt időpontban, hogy kicsit kifaggassam élete folyását, különös tekintettel a postán töltött több, mint négy évtizedre.

Lepsényben született 1925-ben, apja gazdasági cseléd volt. Heten voltak testvérek. 1942-ben került a balatonakarattyai postára táviratkézbesítőnek a bátyja helyére, aki a világháborúban elesett. Egy év múlva egyesített kézbesítő lett és azóta is viszi a leveleket, hírlapokat, előfizetői és árus példányokat, totót, lottót. Októbertől májusig a táviratokat és az expressz küldeményeket is, mert ilyenkor csak hárman látják el ezt a szolgálatot. Nyáron a létszámuk megduplázódik, mert az 1000 lakosú Akarattyán nyáron mintegy 50-60 ezer ember, nyaraló, turista, bel- és külföldi él. 1943 óta kézbesíti a postát az akarattyai magaspárt hegyesdombos útján. A küldemények súlya nyáron, bizony, megvan 30-40 kiló is.

— *Mennyi a jövedelme, Sanyi bácsi?*

Török Lászlóné

Párbeszéd

Szakvezetők és fiatalok megbeszélése

Szeptember 12. és 15. között 6. alkalommal rendezték meg a hagyományos TIG ifjúsági kulturális és sporttalálkozót, ezúttal Szántódon.

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság 120 szakszervezeti és KISZ-aktivistája nagy kedvvel vett részt a különböző előadásokon, kulturális és sportvetélkedőkön. A fiatalok kibővített szakszervezeti fórumon találkoztak az igazgatóság társadalmi és gazdasági vezetőivel. Élénk, jó hangulatú eszmecsé-

— Az alapfizetésem 3500 forint, ami a túlórákkal és a jutalékokkal főlmegy körülbelül 6000-re. Igaz, hogy szombaton is dolgozom, nyáron még vasárnap is.

— *Milyen a kapcsolata a lakossággal? Hiszen igencsak ismer mindenkit.*

— A lakossággal igen jó a kapcsolat. Mindenki ismer, megbecsül. Én is ismerek mindenkit. Ha tetszik hinni, ha nem, a 42 év alatt még nem voltam táppénzen.

Fiatal munkatársaimnak sokat beszélek a régmúlt időről, a felszabadulás előtti évekről, a postamesterségről. Értetlenül állnak és néznek, amikor mondom nekik, hogy negyven évvel ezelőtt, amikor még postamesterség volt, nekünk, fiatal kezdőknek söpörni, takarítani, a kútról vizet hordani kellett. Ezt a mai fiatalok el sem tudják képzelni, csak néznek. Azt gondolom, talán el sem hiszik, hogy milyen volt a sorsa a felszabadulás előtt egy ifjú postásnak.

— *Úgy hallottam, hogy itt Akarattyán, régen is, most is sok neves művész, politikus lakott. Őket is ismeri?*

— Így van bizony. És régen is, most is, valamennyiükkel nagyon jó volt a kapcsolatom és ez a mai napig is így van. Hogy csak néhány nevet említek: 1945 előtt Bajcsy-Zsilinszky Endrének nagyon sok „rázós” küldeményt vittem. Leveleket, újságokat, egyéb küldeményeket vittem Kodolányi Jánosnak, Veres Péternek, Bartók Bélának, a most 100 éve született Kosztolányi Dezsőnek, Pécsi Sándornak, Grosics Gyulának. Ugancsak itt tölti minden évben a nyári szabadságát Szabó Sándor is feleségével, Eöri Katalinnal.

Valamennyien, a háború előtti és a ma itt élők is megbecsülik, szót értenek, szívesen elbeszélgetnek velem.

Korábban évekig volt szakszervezeti bizalmi is, de nem tudta sokáig ellátni ezt a tisztséget, mert az értekezletek vasárnaponként voltak — akkor még — Siófokon, oda kellett bejárni, amikor dolgoznia is kellett. A kettő együtt nem ment.

Kérdésekre elmondta még, hogy két igazgatói, egy vezérigazgatói elismerést kapott, 1981-ben pedig kitüntették a Népszabadság terjesztéséért.

Most, hogy megválnak a postától, azért nem fáj olyan nagyon, mert itt lakik Akarattyán, a régi kedves ismerősökkel ezután is fog találkozni, ha nem is lesz a vállán a kézbesítőtáska. Az eddigi címzettek a jövőben is megmaradnak kedves ismerősöknek, csak ezután nem mint ügyfelek, hanem mint szomszédok, lakótársak, jó ismerősök.

Kíváncsi Sanyi bácsinak, hogy még sokáig élvezze erőben, egészségben jól megérdemelt nyugdíját.

Fogjunk össze!

A világ több helyén bekövetkezett földrengések a jó érzésű emberek aggodalmát és segíteni akarását váltják ki. Az idén augusztusban ez a természeti csapás sújtotta hazánk területét is. A Veszprém megyei településeken a földrengés sok-sok családot érintett, köztük postásokat is. Szerencsére nálunk emberéletben, egészségben nem esett kár, de egyes családoknál az anyagi veszteség súlyos helyzetet teremtett.

Az első híreket hallgatva rögtön felmerült bennünk a gondolat: segítőt kell nyújtani a károsultaknak, reményt kell adni az otthonukat elhagyni kényszerülőknél, a megrogyant házakban élőknek.

A Soproni Postaigazgatóság területi szakszervezeti bizottsága felmérte a helyzetet, s a károsultak névsorát azonnal megküldték a Postások Szakszervezete szociálpolitikai csoportjának. Nem sokat vesztegettük az időt, másnap útra keltünk, hogy személyesen is meggyőződjünk a károkról, beszéljünk a károsultakkal.

Tarsolyunkban volt egy kedvező intézkedés, amellyel segíteni tudtunk a bajba jutottaknak. Szakszervezetünk kezdeményezésére, a SZOT közbenjárására, a földrengés okozta épületkárok mielőbbi helyreállítása végett a Pénzügyminisztérium feloldotta a munkáltatók — így a posta lakásépítési alapját. Ennek értelmében tehát nem csak azok részesülhetnek lakásépítési kölcsönben, vagy térítésmentes támogatásban, akik a régi helyett új lakást, vagy családi házat kénytelenek építeni, hanem azok is, akiknél elegendő a hibák kijavítása, a helyreállítás. Változatlan viszont az, hogy e támogatásban csak tényleges, aktív dolgozók részesíthetők. A nyugdíjas károsultakat más forrásból lehet segíteni.

Az augusztusi földrengés és azt követő ütések Pere-marton, Berhida, Papkeszi, Balatonkenese és Balatonfűzfő térségében 18 tényleges postás dolgozót, valamint 6 nyugdíjas családot érintettek.

Személyesen felkerestük mind a 24 családot. Van köztük olyan család is, akik három kisgyermekkel több hétig sátorban laktak; ők később visszaköltöztek, de van olyan idős

nyugdíjas család (86, 84, 78 évesek), akiket végleg más lakásba kellett költöztetni, mert házuk oly mértékben megrongálódott, hogy le kell bontani.

A legrászorultabbak részére ott helyben, a tsz titkára a többi résztvevővel egyetértésben 34 000 forint segélyt adott át a családoknak. Egyben megnyugtattuk őket, afelől, hogy a lehető leggyorsabban, postai segítséggel felmérjük a keletkező károkat, és a támogatás minden formáját felhasználva segítjük őket abban, hogy a tél beállta előtt mindenkinek biztonságos tető legyen a feje felett.

A károk felmérése a Soproni Postaigazgatóság statisztikusainak közreműködésével befejeződött. Köszönet nekik a gyors munkáért. A statisztikusok megállapították, hogy a kár összege megközelíti a másfél millió forintot. Ebben nincs benne az a károsult, aki a bérlakásokban él, akiknél keletkezett. Ez főleg Peremarton gyártelepen a gyári bérházakban élőknek érinti. Ezeknek a lakásoknak a helyreállítását a gyár végzi.

Soron kívül intézkedtünk az életveszélyes épületekből kiköltöztetett három idős nyugdíjas megnyugtató elhelyezéséről is. Felajánlottuk részükre a Postás Nyugdíjas Otthont, amit örömmel elfogadtak, mivel koruk és egészségi állapotuk következtében önmaguk ellátásáról már nem tudnak gondoskodni. Emellett az izgalom is nagyon megviselte őket.

A károsultak megsegítésére megmozdultak a postás dolgozók. Szakszervezetünkhöz érkeznek felajánlások, elsősorban a szocialista brigádok részéről.

A Posta Építési Üzem V. számú főmérnökségének szocialista brigádjai szép példáját adták a postások szolidaritásának. Felhívással fordultak a többi szocialista brigádhoz, aminek lapunkban is helyt adunk.

A Posta Építési Üzem V. számú főmérnökségének szocialista brigádjai felhívással fordulnak az üzem és a Magyar Posta valamennyi szocialista brigádjához, hogy az ősi kommunista munkás bevételeit utalják át a földrengés sújtotta postás dolgozók részére!

Kalmár Károly nyugdíjas berhidai hivatalvezető elmondja, mit értett amikor a föld rengett

A Posta Építési Üzem V. számú főmérnökségének szocialista brigádjai jó példával jártak elől, két kommunista munkást szerveztek. A szeptember 14-én és 21-én megtartott rendkívüli műszakokon a 158 dolgozóból 145-en vettek részt, vezetők és beosztottak egyaránt. A brigádtagok értékes, jól szervezett munkát végeztek, amellyel szolgálták az éves terv teljesítését is, s ugyanakkor mintegy százezer forintot utaltak át a bajba jutott postások megsegítésére.

A Postások Szakszervezete üdvözlöi és támogatja az üzem kezdeményezését. Kérjük, hogy minél több szocialista brigád csatlakozzon a felhíváshoz.

Mint ahogy látogatásunk során Ocskó Mihály lakatos brigádvezető elmondta, mindenki az első szóra jött, átértézték a segítségnyújtás szép feladatát, nem kellett senkit sem agítani, meggyőzni. Nagy Ferenc pártalapszervezeti titkár tájékoztató arról is, hogy az anyagi segítség mellett gondoltak a munkáskézre is. Két kőművesük már több napja a térségben dolgozik a postások otthonainak helyreállításán.

A Soproni Postaigazgatóság szakemberei is a helyszínen vannak. Az építéshez szüksé-

ges pénzt — a központi juttatások odaérkezéseig — megelőlegezik, és segítik a kivitelezést is. Elmondható, hogy nagyon rugalmasan, bürokráciamentesen szervezik a munkákat.

A Veszprém megyei SZMT-nél tett látogatásunk során elmondták, jó érzés látni a postások összefogását, s azt, hogy a Postások Szakszervezete és a Magyar Posta az elsők között nyújtott konkrét segítséget az első időben nagy bizonytalanságban lévő károsultak részére.

Végezetül közöljük a Soproni Postaigazgatóság csekk számlaszámát, amelyre a kommunista munkások bevételeit át lehet utalni:

MNB 334-96193

379.29 Földrengés

Kérjük, hogy az átutalásokat ne a hivataloknak, hanem kizárólag a fenti csekk számlára küldjék. A beérkezett összegekről és azoknak kizárólag a postások részére történő felhasználásról lapunkban folyamatos tájékoztatást adunk.

Köszönet és elismerés mindazoknak, akik már eddig is sokat tettek, és azoknak is akik még ezután csatlakoznak a földrengés károsultjainak a megsegítéséhez.

Németh Istvánné

A Kossuth család postai kapcsolatai

A levéltári kutatás mindig hoz meglepetést. Így jártam én is a sátoraljaújhelyi Zemplén megyei levéltárban, ahol a 18. század postai emlékei után kutattam. A Posta 1978. évi 2. számában írtam Kossuth Lajos kapcsolatairól az olaszlisztkai postával, melyben e kapcsolat lényegét mutattam be; Kossuth Lajos az 1848–49-es szabadságharc vezére, az ország kormányzója postásunoka volt. Anyja Weber Sarolta Karolina, Weber András olaszlisztkai postamester leánya.

Kossuth Lajos Monokon született és még bölcsős korában szülei Liskára költöztek. Itt a régi postaház falán az 1973. március 15-én elhelyezett emléktábla hirdeti: „Az 1803–1808. évek között Olaszlisztkán nevelkedett az anyai nagyszülőknél — Weber András postamesterénél — Kossuth Lajos, az 1848-as forradalom lánglelkű vezetője, és 1803–1805-ig ebben a házban lakott.”

Weber nagyapáról korábban annyit tudtunk, hogy az 1790-es években kapta a postát, eladhatási és öröklési joggal, hadi érdemeire való tekintettel. A levéltári kutatás során olyan adat került elő, melynek alapján a lisztkai postaállomás megnyitása 1791. vagy 1792. évre tehető.

A Postás Dolgozó 1982. júniusi számában bemutattam azt a

Zemplén vármegyei előterjesztést, amelyet a miskolci postaállomás megnyitása után két hónappal 1790. november 27-én Zemplén megye főispánja útján a helytartótanácshoz küldtek, azon indokolt kéréssel és javaslattal, hogy Hegyalja vidéke is kapjon Lisztkán, Újhelyben és Terebesen postaállomást.

Az újonnan megtalált irat Zemplén vármegye 1791. május 20-i közgyűlés jegyzőkönyve alapján készített felterjesztéstervezet, melyben a közgyűlés javaslatot tesz a főispánnak az újonnan megnyitott postaállomás vezetőire, köztük Weber Andrára:

„... ezen felül vagynak még más két embereink is, akik ugyan nemes ágból nem származtak, de erkölcsükre, alkalmazhatóságukra, s birtokukra való nézve ezen hivatalra Excellentiádnak be mutatunk. Az egyik Weber András, aki 19 esztendőig Eszterházi Imre lovas seregében híven szolgált, s ottan lábas sebet kapván, maga helyett más katonát állítván, elbocsátatott, s maga becsületét és szép viselkedésétől szülő bizonyáglevelet nekünk be mutatja. Ez után pedig vitélő Szirmai András és József árváknak jószágá gondviselésévé tétetvén ügyeikben két egész esztendőig hivatali-lyát tökéletesen viselte, s arról számot is adott, most nemzeti

Szirmai Ádámnak tolcsvai inspektora, akinek Lisztkán szabad háza s szép birtoka vagyon. A másik Német József, méltóságos gróf Csáki Imre terbesi tisztartója. Ezek ketten is oly személyek, akiket bátran minden tartózkodás nélkül ajánlhatunk. Ezek beiktatása Excellentiád hatásos közbevetése által teendő kinevezése iránt tehát tovább is nyújtván kezünket, az posták dolgában velünk közölt kassai postahivataloknak bémutatása és az földmérő rajzolásai visszaküldése mellett tapasztalt becses jó akaratában kegyességbe ajánlottak vagynak. Költ Pünkösd havának 20-ik napján 1791-dik esztendőben S. A. Újhelyben folytatott közgyűlésünkben Excellentiádnak kötelelő alázatos szolgálai.”

Az irat személyi vonatkozásokon túl arra is utal, hogy a felállítandó postaállomások ügyében a kassai postaigazgatóság a megyénél már eljárt és a postatávolságok mérnöki megállapítása — ami a menetrendi adatok tekintetében volt fontos — már megtörtént, a rajzokat a megye visszaküldi.

A további kutatásom során az Országos Levéltárban a helytartótanács levéltárában a térképanyag között rátaláltam a tervezett postavonal rajzára, az állomások közötti postatávolságok pontos megjelölésével.

Weber András a postáját kincstári értékén — Praetium regale-n — eladta Unghvári Jánosnak és 1808 februárjában a Kossuth családdal együtt beköltözött Sátoraljaújhelyre a Barát szeri (ma Móróc Zsigmond utca 17. sz.) földszintes házba. Az újhelyi letelepedésnek azon okai is lehettek, hogy a kis unoka iskolaköteles lett és taníttatása a városban magasabb szintűnek látszott. Weber nagypapa 1815. szeptember 25-én, felesége Hidegkő Erzsébet 1831. február 6-án hunyt el.

A Kossuth családnak Újhelyen négy leánya született. Postás szempontból a harmadik leány, az 1815-ben született Lujza az érdekes, aki az abonyi Ruttkay József postamesterhez ment feleségül, Ruttkayt az abonyiak igen szerették, még utcát is neveztek el róla. Az abonyi volt postaház udvarán levő kútnál még ma is megvan az itatóvályú, amit a helybeliek „Kosut-vályú”-nak neveznek emlékezve Kossuth abonyi látogatására, mikor is a lovait itatták meg.

Amikor Ruttkay József 1884-ben elhunyt, Kossuth József, a hűség, áldozatkész, a kiköltözött bátyjához, inba és még nyolc évig ette annak háztartását.

Dr. Kamody József

Újabban egyre gyakrabban kerül terítékre a hírlapterjesztés és olvashatunk vagy láthatunk éles kirohanásokat a terjesztésben dolgozók ellen. Vajon tudják-e ezek az emberek, akik többnyire csak vagdalkoznak, hogy a sajtóterjesztésben dolgozóknak milyen mennyiségű lapot kell továbbítaniuk, s hogy milyen munkakörülmények között kell eljuttatniuk az újságot az olvasókhoz? Vajon tudják-e, hogy a postások évente több mint 1,3 milliárd újságot terjesztenek és naponta négymillió lapot visznek ki, illetve forgalmaznak? Tudják-e, hogy a hírlapterjesztésben több mint harmincháromezer ember vesz részt, akik közül tizennégyezren kizárólag ezzel foglalkoznak; hogy a postai hírlapárusok (4156 ember) többsége elavult pavilonokban, rossz munkakörülmények között dolgozik? Tudják-e, hogy a lapterjesztő apparátus az ország minden településére eljuttatja az újságokat?

Ezeket a kérdéseket sorolta indulatosan **Reich Rudolfné**, a Magyar Posta Központja hírlapgyűjtőbizottságának vezetője.

A legjobbkor érdeklődik, hiszen olyan támadások keresttüzébe kerültünk, amilyenek az utóbbi időben nem volt példa. Nem kívánom, hogy szépitse a valóságot, hiszen soha nem mondtuk, hogy hiba nélkül dolgozunk, de merem állítani, hogy a hírlapterjesztők munkájának a hibaszázaléka jóval alatta marad az iparban, a kereskedelemben vagy az egyéb szolgáltatási ágazatban dolgozóknak.

Ezeknek az embereknek a többsége fordított életet él: míg mások alszanak, ők dolgoznak. Esőben, hóban, sárban továbbbítják, hordják az újságot. Ennek ellenére például a kézbesítők átlagkeresete a pótlékokkal együtt alig haladja meg a 3900 forintot.

Nehézségeink ellenére a hírlapterjesztés dinamikus fejlődik. 1952-ben 411 millió újságot juttattunk el az olvasókhoz, ma már ennek több mint a háromszorosát, 1,3 milliárdot. Ezt a növekedést nem tudtuk követni a beruházásokkal. A postának, akármelyik újítást harapja, mindig fáj. Gondoljon csak arra, hogy a telefon és más szolgáltatások fejlesztési elsőbbsége miatt nem tudunk annyi pénzt fordítani a hírlapterjesztési tárgyi és személyi feltételeinek a javítására, mint amennyit kellene. A hírlapterjesztés ma ismét veszteséges, ami teljes egészében a posta terhe. De nem akarom befolyásolni. Menjen el és nézzen körül a házunk táján.

*

Dandár utca 9-13. Itt helyezték el „ideiglenesen” 1973-ban a színeslap-feldolgozó üzemet.

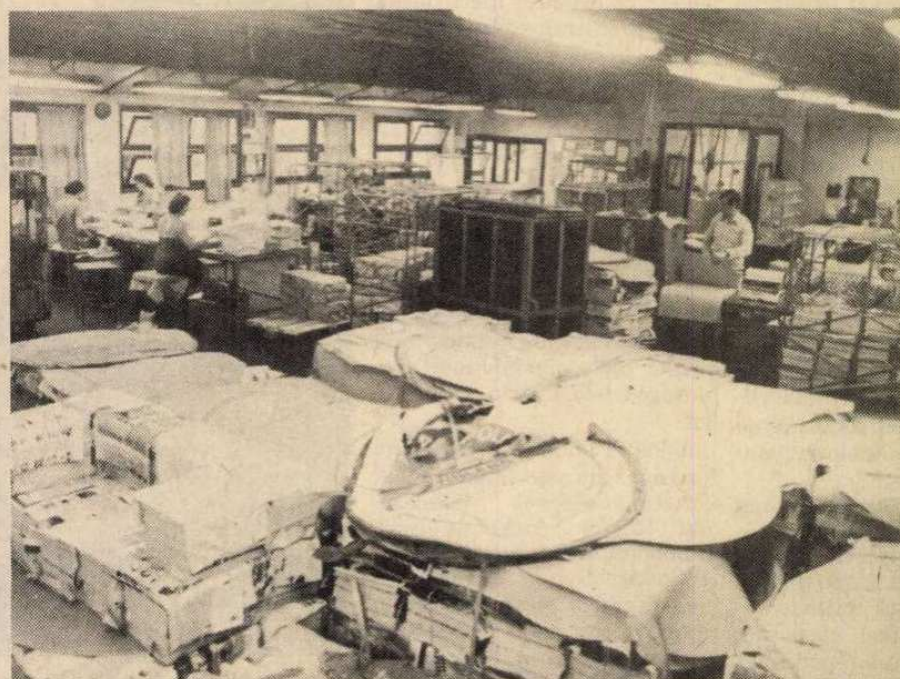
— Valamikor ez csirkekelte volt — mondja **Menkő András** üzemvezető, aki már 15 éve dolgozik itt.

— A csirkéknak biztosan jó volt, de nekünk nem — teszi hozzá mosolyogva **Balk Gyula** művezető.

Ők kísérnek végig az üzemen, amely éppúgy zsúfoló, mint a legtöbb expedíció. A lapokkal megrakott „trepnik” alig hagynak utat. Kinn az utcán sorban állnak a postások, az emberek hihetetlen gyorsasággal szedik le az újságkötegeket. Rossz elgondolni, mi történne, ha eleredne az eső.

— Tarthatatlan ez a helyzet — mondja a fiatal üzemvezető, azt még a kívülálló is láthatja, hogy ezt nem hírlapfeldolgozó szánták. Bővíteni nem lehet.

Voltak ugyan fejlesztési tervük, de az új gépek beállításával még szűkebb lett a

Az „ideiglenes” színeslap-feldolgozó a Dandár utcában

hely. Havonta 35-40 millió színes lapot készítünk elő itt az előfizetőknek, a vidéki postahivataloknak, a pesti elosztóknak és áruhelyeknek. De foglalkozunk exportküldemények expedálásával is. Mindehhez százötvenen vagyunk. Nem is győznénk a munkát a napi 20-30 alkalmi munkás és a hetven nyugdíjasunk nélkül. Nehezen tudjuk naprakészen ellátni a feladatokat, és a nagy példányszám-ingadozások következtében sokszor nagy a torlódás. Már alig várjuk a józsefvárosi gócüzem elkészültét. A tervek szerint 1988-ra lesz kész.

A bérek is alacsonyak: 3500 forintos alaplappal tudom csak felvenni az embereket. Igaz ugyan, hogy ehhez jön pótlék, az éjszakai 1400, a délutános 700, de ez fizikai munkakörben még mindig kevés. Sajnos, éppen a délutános műszak a legkritikusabb. Ilyenkor van a legtöbb munka, mégis sokszor alig tudjuk „összeszedni” az embereket, hiszen 700 forintért minek mondanának le a családdal töltött délutánokról, a szórakozásról?

Bemegyünk a feldolgozóba. Az asztaloknál már javában dolgoznak. Egyikük számol, a másikuk csomagol, a harmadik címkézi a csomagokat. A második asztalnál **Rabi N. István**, erős, tömzsi ember, izzadtságát törölve dolgozik. Egy percre sincs megállás. Ötezer forint az alapfizetése huszonnégy év után. Az itt dolgozók többsége alig tölt itt egy-két évet, aztán továbbállnak. A kettes asztalnál ma hatvanézer lapot dolgoznak fel; tegnap százezer volt. Igaz ugyan, **Rabi N. István** a hétezeret is megkeresi a pótlékokkal, de vajon forintban mérhető-e, hogy reggel alszik még, amikor a gyerekei iskolába mennek, éjszaka pedig a gyerekei alusznak, amikor ő megébred? Talán csak a pszichológusok a megmondhatóit, mit jelent egy családban a vasárnapi apa...

— Színház?! Színház?! — néz rám csodálkozva, mintha a holdról szalasztottak volna. — Az itt csak fogalom; nem is tudom, mikor voltam utoljára.

— Sajnos ez így van — erősíti meg **Menkő András**. — Nagyon nagy az elvándorlás. Az emberek nem szívesen vállalják ezt a munkarendet és az ilyen mostoha munkakörülményeket. Elavultak, zsúfoltak az öltözők, zuhanyozók. Nincs semmi, ami vonzaná ide az embereket.

*

A Somogyi Béla utcai hírlapfeldolgozóban sem szívderítőbb a helyzet, sőt. A két éve látotknál még rosszabb, hiszen az embereknek itt az építéssel, rekonstrukcióval egy időben kell helytállniuk. Ahogy belépek az

épületbe, mindenütt törmelék, por; mint egy csatátér. A szomszéd teremből áthallatszik a nyomdagépek monoton zakatolása. És ez lassan két éve így megy. Akik itt megmaradtak, minden dicseretet megérdemelnék. Télen a feldolgozóban alig volt 6-7 fok, a munkások majd megfagytak, itt még a régi, elavult öltözőket sem használhatták, a nyomdászok „kegyelemöltözőjére, mosdójára” szorítottak, vagy pedig amúgy izadtan, piszkosan kénytelenek hazamenni.

A mostoha körülmények miatt sokan elmentek a cégtől, nemigen lehet válogatni a munkaerőben. Este kilenctől tart a hajítás reggel hatig. A kezdőbér 3500 forint. Jóval alacsonyabb az országos átlagnál.

— Szerintem mi vagyunk a legrosszabb helyzetben a postánál, nem is nagyon ismerik a munkánkat, a körülményeinket — mondja **Jávorszky János**, az üzem vezetője. — Több helyen, szétszórva dolgozunk. 234 helyett mindössze 180-an vagyunk. Minek jönnének ide az emberek? Nincs egy szabad estétjük, az éjszakai munkát nemigen lehet megszokni. Nincs utánpótlása a vezetőgárdának sem.

— Nyomjuk, kapkodjatók! — szól fel egy fiatalember a gépterekből. És azzal megindul az újságok áradata. A feldolgozóasztalnál dolgozók pedig megállás nélkül, a gép által diktált iramban számolnak, csomagolnak, kötöznek.

— Az Osvát utcai expedíciót is átalakították — folytatja az üzemvezető. Az Athenaeum kicserélte a gépparkját, s így majd örökre az eddiginél nagyobb példányszámban fog „ömleni” az újság. Hogy miképpen fogják a kiszedők ezt győzni, azt nem tudom. Kellene majd egy kiszedő, oszlopszóráp is: nem tudom, lesz-e rá pénz. Nem valószínű. Persze sem a rekonstrukció, sem a 3-4 százalékos bérfejlesztés önmagában nem elég. Igaz, jobb lesznek a munkakörülmények, de a munkarend változatlan marad. Mégis reménykedem, hogy egy jobb bérezési forma és a munkafeltételek folyamatos javítása előbb vagy utóbb meghozzák az eredményt.

Mindent megteszünk, hogy az emberek jól érezzék magukat: vettünk három rádiót, magnót, színes televíziót, hogy a kora este kezdődő műsorokat itt is megnézhessék. Sajnos az étkeztetést még nem tudtuk megoldani, most tárgyalunk a Hírlapkiadóval. Az lenne a célszerű, ha nem kellene ebédelt építeni, ha az épületben már működik egy.

— Most már istenes — veszi át a szót **Baski Sándor** művezető. De azért nem könnyű. Most harmincötven vagyunk, ötvenöt helyett. A mai nap közepes: „csak” 280 ezer Népsportot, 64

ezer Pest Megyei Hírlapot, 8 ezer Világ gazdaságot és 7800 Daily News-t kell feldolgozunk. Most már jó a világítás is. Hetekig vakoskodtunk. Nyáron szinte kibíratatlan volt a meleg az alacsony állványzatok alatt.

Közben odaérünk egy asztalhoz, amelyenél csupa ősz hajú asszony dolgozik.

— Ez a nyugdíjasasztal — mutat rá a művezető.

Az egyik nyugdíjas, **Stepán Andrásné**, miközben automatikusan jár a keze, elmeséli, miért jött ide dolgozni.

— Hat gyereket neveltem fel szinte egyedül, s ezért csak tíz évet dolgoztam. Aztán beteg lettem. El kellett mennem nyugdíjba. Amikor megláttam az első szelvényt, és rajta 1500 forintot, tudtam, ebből megélni nem lehet. Visszajöttem ide. Most 3000-4000 forintot keresek a nyugdíjammal. 66 éves vagyok. Amíg bírom, dolgozom. Nem akarok másokra szorulni.

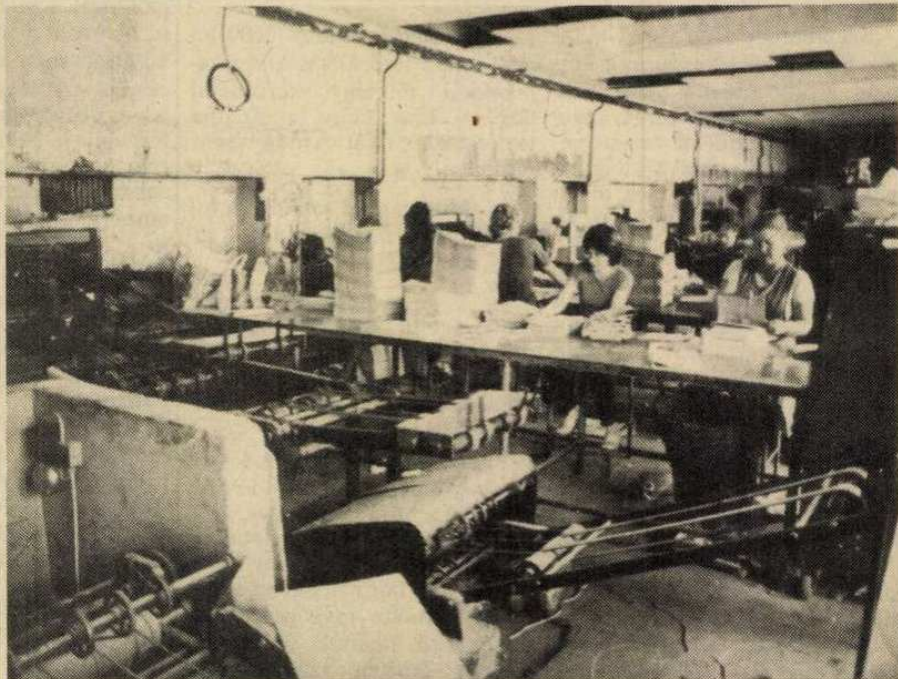
— Csak könnyebb lesz itt az élet — kapcsolódik a beszélgetésbe **Koncsik Ferencné** bizalmi —, ha befejezik a rekonstrukciót. Igaz, hogy úgy készül, mint a Luca széke. Ez év végére ígérik. Reménykedünk. Mást nem tehetünk.

*

És mit tehetnek a hírlapmozgópótlások? Nos, ők nem reménykedhetnek annyira, mert tudják, hogy ezt a munkát gépesíteni nem lehet. Azaz mégis reménykednek. A jobb fizetésben? Nem lenne nehéz rendezni, nem kerülne nagy áldozatba, hiszen Magyarországon ma mindössze 14 hírlapmozgó van, és négy hírlapkiosztó menet. **Romhányi Miklós** hírlapszállítási főelőadó szerint alig vannak százan. Munkájuk mégis kulcsfontosságú, hiszen alig van néhány órájuk, hogy feldolgozzák a közszégeknek, városoknak szánt lapokat. Az ő munkájukat sem igen ismerik.

Nemrégiben a Keletből Pécsre induló mozgósok munkáját nézhettem végig. Azon az éjszakan „csak” 387 köteg érkezett, ami körülbelül 80 000 újság. Ezt kellett szétosztaniuk, mintegy 300 helység között. Amikor megérkeztem, már javában folyt a rakodás. Kapkodták a súlyos kötegeket, és aztán vártunk, vártunk.

Móring Sándor, a dús, fekete szakállú menetvezető és társai: **Katona Mártonné** számol, **Kovács József** kötöző és **Farkas Sándor** zsákoló ugyan csak elfáradtak, mire Dombóvárra értünk. A vonat ugyanis a ferencvárosi felsővezeték-szakadás miatt csaknem két órát vesztgett a Keletben. A mozgósvezető viszont igyekezett

Építkezés közben is kell expedálni a Somogyi Béla utcában

behozni a késést; a váltóknál aztán többször akkorákat rántott rajtuk a vonat, hogy majd elvágódtunk. Az ilyen utakat hetente négyszer-ötször is megteszik.

Fáradtan ülnek le, amikor végre elkészültek a munkával és kiadogatták a kötegeket az állomásokon. Túlnyomó többségük harmincon innen van. Ők még bírják ezt az életet. A vizsautazással együtt munkaidejük sokszor meghaladja a tizenkét órát, és még azt a könnyebbésem sem lehet számukra kiharcolni, hogy visszafelé legalább egy külön szakaszt kapjanak, ahol egy kicsit kinyújtózhatnak. Én még azt is el tudnám képzelni, hogy a MÁV és a Posta hálójukékat rendezne be a számukra. Vagy ez olyan elérhetetlen?

És hogy miért csinálják, miért vállalják az állandó éjszakai kényszerűt? Természetesen a több pénzért, ami nem is sokkal több, mint ha nappali munkahelyen dolgoznának. Csak **Móring Sándornak** van hétezer forintos keresete, a többiek, és ez az átlag, 5500-6000 forintot visznek haza a pótlékkal együtt. Ez pedig nem sokkal több az országos, az 5200-as átlagnál.

*

A kézbesítőket sújtotta leginkább a hírlapáremelés. A Bosnyák téri kiosztóban alig győztem jegyezni a panaszokat. Háromszorosan is csökkent a bérünk — mondják. Sokan lemondták a lapokat, kevesebb lett a borralaló. Az ötvenforintos alaplappéremelést sem mindenki kapta meg, pedig január óta hányszor, de hányszor szólta miatta. És ez nemcsak a Bosnyák tériek gondja. **Csopey György** főelőadó kimutatásai szerint az elmúlt fél évben 1660 kézbesítőnek csökkent a fizetése.

— A hírlapterjesztésben dolgozók bérezési rendszerét meg kellene vizsgálni — mondja **Nagy Gyuláné** szakszervezeti bizalmi — és olyan irányban fejleszteni, hogy érdekeltőbbek

legyünk. **A legközelebbi postás szakszervezeti kongresszustól sokat várunk.** Reméljük, szóba kerül majd az az örökös viszszatérő gondunk, hogy a díjbérszedés fáradságát hogyan térítsék meg, hiszen mindenki tudja a szakmában, hogy sokszor egy hét is beletelik, míg mindenkitől be tudjuk szedni az előfizetési díjat. Az szeretnénk, ha nem lennénk annyira kiszolgáltatva a laprendelési ingadozásoknak, ha egyenletesebben jönnének a lapok.

Itt nálunk most feszült a hangulat, de azért mi mindennap utánunk indulunk és kivisszük a lapokat. Nem számít, milyen idő van: ha esik, ha fúj, megyünk. Talán nem hiszi el a sok panasz után, de mi mégis szeretjük ezt a munkát, hiszen minden nap más és más.

*

No és az árusok? Ők milyen munkakörülmények között dolgoznak? Ők az utca emberei, őket ismerjük a legjobban. Valóban? Hiszen még a szakmában is sokan azt hiszik, hogy „agyonkeresik” magukat. Ezt a hiedelmet cáfolta meg egy 1985-ös felmérés, amely szerint az átlagárus nem keres többet 3400 forintnál. Még akkor is így van ez, ha valóban van néhány jól menő, forgalmas helyen dolgozó árus, aki tízezeren felül keres, bár itt érdemes lenne megnézni, mennyi fáradsággal...

És mit mondanak azok, akik 25 év múltán az alapfizetésüket kapják hűségjutalomként? Joggal sértődöttek. Ezen bizonyára lehet és érdemes is változtatni, hiszen a postahivatalok, a hírlapüzletek, a pavilonok árusai évente több százmillió lapot értékesítenek, sokszor nem mindennapi körülmények között.

És mégis itt maradnak: dolgoznak, helytállnak.

Udvarhelyi András

Kézbesítők a Bosnyák téri elosztóban

A választások mellett oktatni is kell

Az alapszervezeteknél napjainkban a legnagyobb figyelem a szakszervezeti választásokkal kapcsolatos eseményeket követi, ez áll az érdeklődés középpontjában. Ez érthető és természetes is, mégis úgy érezzük, hogy szükséges a figyelmet felhívni arra, hogy október van, és ez az új oktatási év kezdetét is jelzi.

Bár májusban írtunk is és beszélünk is arról, hogy az oktatási évad indítása és a szakszervezeti választások ugyanabban az időben zajlanak majd, és mindez a korábbiaknál körülményesebb munkát tesz szükségesé — akkor sokan úgy véltük, hogy van még időnk. E rövid idő letelt, s a tennivalók aktuálissá váltak, s ezért tartjuk indokoltnak az oktatással kapcsolatos feladatok újbóli áttekintését.

Az előttünk álló szakszervezeti feladatok eredményes végrehajtása végett fontos, hogy megkülönböztetett figyelmet kapjon a bizalmiak, főbizalmiak és helyetteseik, valamint a különböző reszortokban tevékenykedő tisztségviselők választást követő gyorsfelkészítőinek megszervezése és megtartása.

Az oktatáshoz a SZOT elnöksége a bizalmiaknak és az alap-

szervezeti tisztségviselőknek útmutatót jelentetett meg, melynek célja, hogy valamennyi tisztségviselő megválasztását követően megismerhesse a reszort ellátásával kapcsolatos főbb feladatokat. Ezeket az útmutatókat központilag juttatjuk el az alapszervezeteken keresztül minden tisztségviselőnek.

A gyorsfelkészítők tartalmát is ezek az útmutatók adják, de a kv. osztályai témajánlással is segítik az oktatás tartalmának a kialakítását. Szükséges, hogy a felkészítőknél a tisztségviselők tájékoztatást kapjanak a mozgalom és szakszervezetünk időszaki feladatairól is. A felkészítők megtartására alapszervezeti és középszervi szinten — lehetőleg munkaidőn kívül — kerül sor.

A gyorsfelkészítőket követően 1985 novemberétől kezdődik a tisztségviselők tanfolyami képzése az 5 évre szóló képzési terv alapján.

A szakszervezeti politikai oktatással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat is eleveitük fel néhány sorban: az 1985—86-os oktatási évben a Szakszervezeti iskola, az Időszaki kérdések és a Szakszervezeti viták tanfolyamok szerve-

zése történik azoknak a szakszervezeti tagoknak, akik számára szükségesek az itt szerepelő ismeretek, akik érdeklődnek a munkahelyi élet kérdései iránt. A Szakszervezeti iskola és az Időszaki kérdések tanfolyamok propagandistáinak a SZOT központilag ad tananyagot, míg a viták tartalmának kialakítását témajánlással segítik. Kérjük, hogy a központilag kapott tananyagot kívül hasznosítsák a „Kérdezték...” sorozat füzetét, a Bizalmi Akadémia témáit, valamint más szakszervezeti kiadványokat és folyóiratokat is. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az MSZMP XIII., a SZOT és szakszervezetünk kongresszusi határozatainak gondolatai az oktatásba legyenek beépítve, feldolgozva.

Kérünk minden tisztségviselőt, hogy az 1985—86-os oktatási év feladataira vonatkozó elnökségi határozat figyelembevételével (megjelent az Elnökségi tájékoztató 1985. 3. számában) — az alapszervezeti rész szem előtt tartásával — segítse a feladatok sikeres végrehajtását.

Berze Ferencné

Jó tanulást!

Új tanév, új létesítmény — bárcsak többször is elhangozhatna ez az állítás a szakemberhiánnyal küszködő postai berkekben! 1985. szeptember 2-án, az ígért határidő előtt egy hónappal kerülhetett sor 13 telefon- és hálózatszerelő szakmunkástanuló „honfoglalására” Kecskeméten.

Vojnár László távközlési igazgatóhelyettes megnyitó beszédéből megtudhattuk, hogy a Művelődési Minisztérium és a Magyar Posta Központjának hathatós segítségével, valamint a KUNÉP szakembereinek jó munkája révén alig több mint másfél év alatt került tető alá a két tanműhely és csatlakozó helyiségei.

A 623. Számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulói azóta

megkezdtek a tanulást, ismerkednek a telefonkészülékek szerkezetével és a hálózatszereléshez szükséges munkafolyamatokkal.

Lesz bőven teendőjük 3 év múlva Bács-Kiskun megye távközlő-szolgáltatásának javításában!

Molnár Franciska

Ásványkiállítás

A Hajdú-Bihar Megyei Távközlési Üzem Gagarin Szocialista Brigádja a „Korunk Valósága” szocialista brigádvételkedő keretében ásványgyűjtésre vállalkozott. Tokaj, Erdőhorvát, Ligetmajor, Aranyosvölgy és Rátka festői tájain két napig gyűjtötték a szebbnél szebb ásványokat. Tisztítás, rendszerezés és az anyag egy részének csiszolása után kiállítást rendeztek, amit szeptember 25-én szakszűri értékelt. A fotókkal, szöveges tájékoztatóval és tárlatvezetéssel bemutatott kiállítást igen színvonalasnak, igényesen összeállítottak ítélték

Kozempel Zsuzsanna

FELHÍVÁS!

A Postás Művelődési Központ a budapesti postás dolgozók gyermekei részére

vers- és mesemondóversenyt

hirdet.
9—14 éves korú lányok és fiúk jelentkezését várjuk!

A verseny résztvevőinek mesét vagy verses mesét kell elmondaniuk.

Egy-egy mű előadási ideje maximum 5 perc.

Jelentkezés helye:

Postás Művelődési Központ, Budapest VI., Benczúr u. 27. 1068

Felvilágosítás:
a 217-334-es telefonon.

Jelentkezési határidő:
1985. november 15.

A verseny időpontja:
1985. december 14., délelőtt 10 óra.

Az első három helyezett értékes tárgyjutalomban részesül.

Várjuk jelentkezéseket!

Olvasótábor gyermekeknek

1985 nyarán a Budapest 70-es Postahivatal életében újszerű vállalkozásba fogott a hivatal szakszervezeti könyvtára: a vakációzó diákok idejének hasznos és szórakoztató eltöltésére, valamint — nem kismértékben — a dolgozó szülők tehermentesítésére 2 hetes olvasótábort hirdetett meg.

Tekintettel arra, hogy a tábor egyik fő célja a gyerekek olvasására nevelése, illetve olvasási igényeinek a kielégítése volt, a táborba csak 7 évesnél idősebb gyerekek jelentkeztek. Ennek ellenére az első napok után — a szülők és a gyerekek kérésére — az otthon maradt kisebb testvéreket is felvettük.

Résztvételi díj a táborban nem volt, a szülőknek csak a hivatal ebédlőjében — a Szociális Hivatallal történt előzetes megbeszélés alapján — kapott étkezés díját kellett fedezniük, no meg a gyerekek kimeríthetetlen nassolási étvágyát, a lángosok, fagyik, rágók, kólák erejéig. A programokkal kapcsolatos költségeket (menetjegyek, múzeumi belépők, filmkölcsonzési díj stb.) a helyi szakszervezet vállalta magára.

A két hét alatt a 18—21 fős csoport járt Szentendrén, ahol a hangulatos házak közötti kirándulás során megtekintette a Kovács Margit Múzeumot és a posta épületét, volt az Állatkertben, amely az újonnan megnyitott madárház csodálatosan kialakított röptetőjével a gyerekeknek nagy élmény volt. A tábor a budai Várban megtekintette a Mátyás-templom és a

Halászbástya mellett a Nemzeti Galéria XIX. századi szobrászat és festészet című kiállítását, kirándulást tett a Széchenyi-hegyre, a János-hegyre, onnan úttörővasúttal a Ságvári-ligetbe. A gyerekek kiugrálták magukat a Városliget, a Városmajor, a Margitsziget és a Gellért-hegy játszóterein tartott sportdélelőttökön, előadást hallgathattak a Posta Központi Könyvtárában a könyvek és a könyvtári élet történetéről, a Posta-múzeumban pedig a posta történetével ismerkedhettek.

A délutáni filmvetítéseken a játékfilmek közül bemutattuk a Mikszáth Kálmán regényéből készült Fekete város című színes, kétrészes magyar filmet, a Karinthy Ferenc művéből forgatott Budapesti tavaszt és az Elvis Presley című amerikai filmet. Tom és Jerry kalandjait másfél órán át élvezhették a deofelvételről, s közkívánatra

Gusztáv is többször megjelent a vásznon.

A két hét alatt a tábor tagjai sok ifjúsági regényt és ismeretterjesztő könyvet ismertek meg, olvastak el (sokan a kirándulásokra is magukkal vittek egy-egy kötetet). A tábor végén már konkrét kérésekkel fordultak a szülőkhöz, akiknek keresztül továbbra is hozzájuthatnak a ki-szemelt, de még el nem olvasott könyvekhez.

A táborban összesen 29 gyermek vett részt. Úgy gondoljuk, hogy a fenti adatok önmagukért beszélnek, s a csillogó szemekre gondolva nyugodtan állíthatjuk, hogy első nekifutásra a tábor életképesnek bizonyult, képes volt élményt, szórakozást, ismereteket nyújtani és remélhetőleg az olvasás iránt is felkelteni a fiatalok érdeklődését.

Horváth Károly

A kert ébresztése

Talán az utolsó nyári nap volt szeptember 21-én. Vénasszonyok nyara? Nem. Igazi nyári nap volt. Rácáfolva a már bezárt strandokra, 28 fokos meleg. Már délelőtt 9 óra tájt lekivánczolt az emberekről a pulóver, zakó, kiskabát. Biztos, hogy az utolsó nyári nap volt. Ez aztán az időzítés. A Postás Művelődési Központ erre a napra hirdette meg a „Benczúr-kerti rendezést”.

Talán sokan vannak lapunk olvasói között, akik nem is tudják, hogy a PMK épülete mögött gyönyörű, tágas kert alusz-sza immár tíz éve Csipkerózsika-álmát. Porladozik a szabad-téri színpad betonja. A hangostótorony kábele, erei elvágvá, összekuszálva, lehámló vakolat. Beázásfoltok, penésztérképek a falon. Szétfagyott szökőkút. Vadon növe, meghajlott akácok a nyárfák. S a kertben dús gaz, térdmagasságig a tarack mindenütt.

Valamikor itt kellemes, telt-házás szabad-téri előadásokat tartottak. És mindenki szerette a Benczúr-kertet. Aztán jött egy elhamarkodott döntés és bezárták kapuit. Azóta alszik. De szeptember 21-re ébresztőt fűtünk. Irítottuk a gyomot, gereblyéztünk, söpörtünk, locsoltunk. Kőműves- és takarítóbri-gádok mindenütt. A „hangon” és a „fényen” egész technikus stáb dolgozott. Sikerral. Azon a bizonyos utolsó nyári napon a kert hosszú álmából ébresztve barátságos fogadta látogatóit.

Jóllehet már szeptember első hetében megkezdődtek a tanfolyamok. Már dolgoztak a PKM kőrei és csoportjai. Újra találkoztak a klubtagok az összejöveteleken. Mégis a „Benczúr-kerti randevú” volt az igazi évadnyitás. Az egész ház „szolgálatban”. Nemcsak a programszervező, műsorvezető népművelők, de a gondnokok, technikusok, takarítók, gazdaságiak, portások, sőt még a Szociális Hivatal is a büfével és az éttermmel.

Bizony, nehéz és izgalmas egy ilyen vállalkozás. Mert hiába a gondos előkészítőmunka, a propaganda, a szórólapok,

hogy a vendégeink eljönnek-e, az csak akkor és ott derül ki, a helyszínen. De nincsen baj. Süt a nap, szól a zene: és tízre benépesül a kert. Jönnek a gyerekek, a szülők, a nagymamák.

A délelőtt a kicsinyeké. Igazi sikere van a „madaras bácsi-nak”, aki pintyet, papagájt és kanárit árul. A szerencsés ke-zűek ingyen is hozzájuthatnak egy-egy csivitelő jószághoz, ha Fortuna is melléjük szegődik. A többi árus sem panaszkodhat. A gyerekek karján, ölében már ott pihennek a frissen vásárolt „süsük” és az egyéb kedves-bunfordi állatfigurák. Gazdag választékot kínálnak az édességes standok is. Csak győzzék a szülők pénzzel. Igaz, a gyerekeknek most is ingyenes volt a belépés.

Az első produkció a zenebohócoké. A szájhős Vigyori és a szerény Szipogi vetélkedéséből, a gyerekek döntése alapján természetesen az utóbbi kerül ki győztesen. 11 órától már szól a táncmuzsika, játszik a „Daróc” zenekar. Táncolnak a szülők és gyerekek körbe-körbe. Déltől benépesül az étterem, még a „barna szobában” is teríteni kell, így is sokan várnak az asztalokra. Pedig a kiszolgálás mintaszerűen gyors. Így megy ez kettőig.

Vendégeinknek az első emeleten is akad látnivaló. A téli-kertben rendezte meg a PMK Kertbarát Köre pompázatosan

gazdag őszi termékbemutatóját, a vendégkönyv tanúsága szerint óriási sikerrel.

Délután veszi kezdetét sokrétű folkprogramunk. A szegedi illetékességű „HÓRA” zenekar vidám muzsikája nemzetközi kalandozásra hív, Észak-Amerikától a Balkánig. Őket követi a már-már profivá érő néptánc-csoportunk színes bemutatója. Nagy tapsot kap a népviseletbe öltözött ásványgyűjtő asszonykórúrus produkciója is. Öt órától nosztalgiaé a főszerep. Az „OLD—BOYS” zenekar koncertezik. De amíg elkészül a színpad, van még egy kis idő. Eközben Guller tanár úr táncosai úgy szórakoztatják a publikumot, hogy vendégeinknek is megjön a táncos kedvük. Telt ház a „parketten”. Az „öreg-fiúk” szívvel-lélekkel játsszák, fűjják az 50-es, 60-as évek örökzöld rock and rolljait, no meg a „szívdöglesztő” lassúkat. A koncertszünetben gazdára találunk a tombolák, majd folytatódik a tánc este nyolcig. Sőt tizenegyre a klubdiszkóban.

Fényben nyújtózkodik a kert. Szórakoztatott reggeltől estig kicsit és nagyot. Jó kedve volt: sikeres az ébresztése!

Akik ezen a napon nálunk jártak, bizonyára nem bánták meg a választást. Jövőre talán már elővételben elkelnek a jegyek. Reméljük, hogy így lesz. Kertünk is így szeretné.

Tólg-Molnár Gábor

Nyolc nap vendégség hazánkban

Francia postás sportolók látogatása

A Francia Munkás Sport Egyesület (CSPTT—FSGT) kézilabdás (csptt—fsgt) szeptember végén a Postások Szakszervezetének a meghívására hazánkban tartózkodott.

Az egyesület vezetőségi tagjaival beszélgettünk céljaikról, magyarországi tapasztalataikról.

Jean Marie Fritte, a titkárság tagja, sajtófelelős és a teke-szakosztály vezetője. Georges Laporte, a titkárság tagja, az egyesület különböző irodáinak munkáját hangolja össze és a kosárlabda-szakosztály vezetője. César Pamuit, a titkárság tagja és a gazdasági ügyekkel foglalkozik.

— Milyen céljai vannak az egyesületnek?

— Egyesületünk 1959-ben alakult, és ekkor a fő törekvésünk az volt, hogy minél több francia postás dolgozó gyakorolja a sportot és töltsen el az idejét hasznosan. Most már igyekszünk mindent megtenni, hogy dolgozóink jobb körülmények között sportolhassanak.

— Milyen létesítményeik vannak?

— Saját sportlétesítményünk nincs, így minden rendezvényünk bérelni kell a pályákat.

A gazdasági ügyekkel foglalkozó César Pamuit kérdezem, hogy miből tartja fenn magát az egyesület?

— A klubnak megközelítően ezer tagja van, akik tagdíjat fizetnek. Ezenkívül nemcsak sport-, hanem szórakoztató, kulturális rendezvényeink is vannak, amelyeknek bevételei szintén az egyesület kasszájába kerülnek. Kapunk továbbá a szakszervezettől is támogatást.

— Mit jelent az egyesületnek a magyar postásokkal fennálló kapcsolat?

— 1969-től folyamatos a kapcsolatunk a Postások Szakszervezetével. Számunkra nagyon sokat jelent ez a lehetőség, hogy találkozhatunk magyar postásokkal, ellátogathatunk családokhoz és tapasztalatokat szerezhetünk sporttevékenységükről. Nyolc napot töltöttünk Magyarországon és nagyon kellemesen éreztük magunkat. Emlékezetes lesz számunkra a miskolci és a budapesti kézilabda-mérkőzés, valamint az a kedves fogadtatás, amelyben a kollégák részesítettek.

T. S.

A szeptember végi nyárból öröm volt a játék

Megyeri László kv-titkár tájékoztatja a vendégeket

Keszler Józsi bácsi a századelő félig magyar, félig német anyanyelvű kritikusa szövegét le azt az immár klasszikusnak minősülő megállapítást — igaz, hogy színművel kapcsolatosan — „Ein darab musz cselekmény haben.”. Nos, ez a filmre fokozatosan érvényes, hiszen a mozgókép nevéhez illendően mozgás, s az, ha dús cselekmény, inkább előny, mint hátrány.

E tekintetben azt hiszem, Az eltűnt frigyláda fosztogatói ellen panasz nem merülhet fel. Steven Spielberg (A cápa, A harmadik típusú találkozások és az E. T. rendezője) olyan tempót diktált, hogy néző legyen a talpán, aki követni tudja. Már a főcím előtt torlódik a cselekmény, feszül az izgalom — s tudjuk, hogy a főhősnek: Indiana Jonesnak életben kell maradnia, mégis izgulunk érte.

Egy fikció — pontosabban ügyes kitaláció — a perók történetéé magva. 1936-ot írunk. Hitler legényei, a Gestapo pribékjei meg egy jóllástan tudós a Bibliából jól ismert frigyláda után kutatnak Egyiptomban, mert annak titokzatos erejét a maguk szolgálatába akarják áll-

Az eltűnt frigyláda fosztogatói

lítani. Velük veszi fel a küzdelmet az angol titkosszolgálat, illetve megbízottjuk, a rettenhetetlen Indiana Jones tudós, régész és sok mindent próbált kalandor.

Ezt az alapállást tehát meg elfogadja az ember vagy sem. Ha igen, úgy jól szórakozik, hiszen Az eltűnt frigyláda fosztogatói úgynevezett akciófilm. Nem a mély gondolatokra, a szereplők lélek- és jellemrajzára, hanem a cselekmény fordulataira épít. Steven Spielberg, a rendező és Douglas Slocombe, az angol származású operatőr úgy szórják elének a képi látványt, akár a bűvész-illuzionista elkápráztató preparált kellékeit.

S alapvetően a hasonlat még

találó is, hiszen a Csillagok háborúja világhírűvé vált alkotójának, George Lucasnak és Philip Kaufmannnak a sztorija, amit Lawrence Kasdan dolgozott fel forgatókönyvvé, erre módot is nyújt. A latin-amerikai őserdő — igaz a főcím előtt —, London, Nepál (a Himalája bércei között), Kairó és az egyiptomi sivatag meg a tenger, szinte mind megkapó, lenyűgöző szintén egy színes film számára, kiváltképpen, ha Spielberg fordulatosa csúcspontjához közeledik.

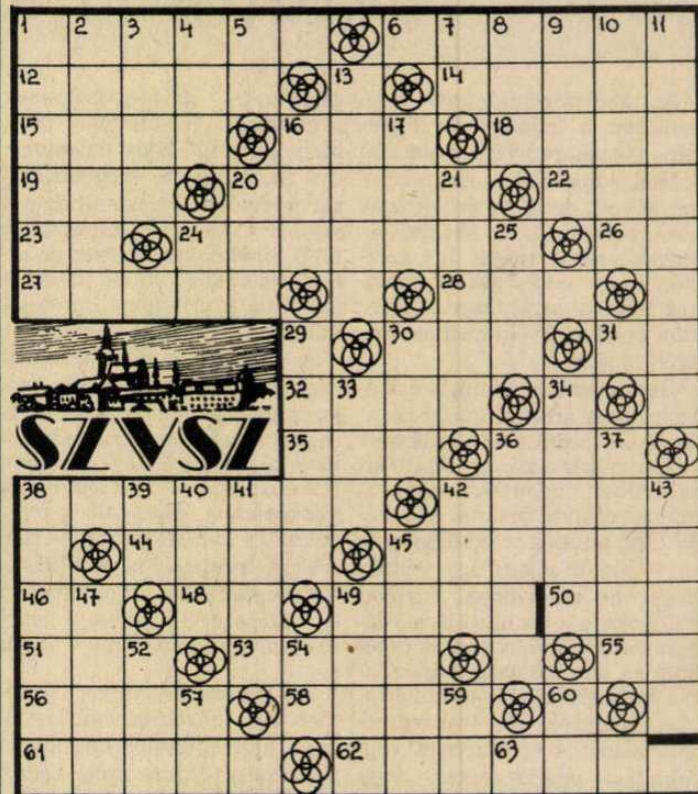
Nagypapa mozija — mondhatná lenézően az a finomlelkű mozilátogató, aki hamleti mélységeket vár egy-egy produkció-

tól. Fogjuk fel ezt a megállapítást dicsőítő értelemben, hiszen nagypapa idejében nem illet a vetítővászon előtt unatkozni. Spielberg ezt nem is engedi. Ha naiv is mindaz amit látunk, de pergő, izgalmos és szakmailag remekül megcsinált. Az a típusú film, amelynek a néző kisdiákká válik, és végigigazolja a cselekménysort, ahogy illik. Felnőtteknek, tinédzsernek egyaránt szórakoztató, eltekintve néhány horrorjellegű beállításától. (Igaz, hogy napjaink valóságában talán már ez nem tűnik olyan borzalmasnak, hiszen a félműlt produkált már ennél riasztóbbakat is!)

A színészgárda, a Csillagok háborújából jól ismert Harrison Forddal az élen szintén profi teljesítményt nyújt. S mi jelzi kért? Szavaim igazságát: a siker? Is, hogy elkészült már a folytatás is, sőt dicsőretek gyorsasággal megvették. Aki Indiana Jones újabb kalandjára kíváncsi, az a jövő esztendőben már megnézheti. A filmek, divatok könnyen és gyorsan öregsznek, de a műfaj, a kaland maga, azt hiszem nem tévedek: halhatatlan.

Ábel Péter

Negyven éve alakult az SZVSZ

Negyven évvel ezelőtt alakult meg a Szakszervezeti Világ Szövetség. Keresztretjénünkben ezzel kapcsolatos események találhatók.

VÍZSZINTES

1. Mindenevő madár. 6. Itt tartotta alakuló ülését 1945. szeptember 25. és október 8. között az SZVSZ. 12. Női név. 14. Fás, bokros terület. 15. Gépkocsimárka. 16. Szovjet teherautó. 18. Mesealak. 19. Kerti szerző. 20. Égtáj. 22. Neves amerikai filmsztár személyneve (ford.). 23. Nátirum. 24. Nemes eszme hirdetője. 26. Otthoni szórakoztató. 27. Csináló. 28. Vaspálya. 30. Erzsébet becézett formája. 31. Kisiparos száma. 32. Európai pénznem. 35. Figyelmeztető (ford.). 36. Vércsatornája. 38. Villás mezőgazdasági számszám (rég.). 42. Függetlenség napja. 44. München folyója. 45. Szovjet köztársaság. 46. Sajátkezüleg. 48. Megszólítás. 49. Bírói ügy. 50. Szlovák igen. 51. Kellemetlen jelenség a levegőben. 53. Irányítószáma 7275. 55. Amper és volt. 56. Gondoskodó róla. 58. Bajt okozó. 61. Szörnyű. 62. Ennyi millió az SZVSZ taglétszáma.

FÜGGŐLEGES

1. 1949-ben itt tartotta az SZVSZ kongresszusát. 2. A tartó. 3. A Dóra jelenti írója. 4. ... (Szentlőrinc), Székely Tíbor Carte. 5. Helyrag. 7. Hamis. 8. Verstartozék. 9. Egy ... ember (regény). 10. Csillagászati pont. 11. Gyermekcsemege volt. 13. Olcsó ékszer. 16. Kevert szó. 17. Régi súlyegység. 20. Gépolaj része (!). 21. Az SZVSZ alakuló kongresszusán a magyar delegációt vezette. 24. Névelő. 25. Kávékeverék-márka. 29. Életkor, németül. 30. Ramazuri. 33. Folyó Közép-Európában. 34. Az SZVSZ székhelye. 36. Tömegek. 37. Február 26-i névnap. 38. Az SZVSZ elnöke (Sándor). 39. Zokog. 40. Csapadék. 41. Román fillér. 42. Megszólítás Angliában. 43. Beltenger, egyik kikötője Zsdanov. 45. Ébresztő. 47. Huncut fickó. 49. Városok zöldterülete. 52. Épületmaradvány. 54. Állathang. 59. Fordított víz-tömeg. 60. Hajsza. 63. Kötőszó.

Beküldendő: vízszintes 6., 62., függőleges 1., 21., 34. és 38.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: november 10.

Előző rejtjénünk helyes megfejtése: háromszor költöztünk új városba, de ugyanaz a postás kézbesít.

Könyvtárlányt nyertek: Emődi Hajnalka (Szigetszentmárton), Jakab Ernőné (Rábaszentandrás), Oláh Jánosné (Tiszaszaladány), Oraghi Lászlóné (Szentlőrinc), Székely Tíbor (Felsőpetény).

Tekerangadó Szegeden

Piros és kék mez, csinos, lányai jobban kezdtek, előnyülépcsőn gimnasztikázó vagy éppen elmélyülten koncentrálnak nőkkel találkozott az, aki szeptember 14-én a Postás Sporttelep felé vette útját. Sokan tették ezt, így zsúfolt nézőtér előtt került sor a Szegedi Postás és a SZEOL-DÉLÉP tekézőinek a mérkőzésére.

Voltak ugyan már egymás ellenfelei a Budapesti Postás által megrendezett versenyen, amit a szegedi postások meg is nyertek, de mindenki érezte, hogy az igazi megméretés az őszi bajnoki idény első fordulójára lesz.

Így is lett: izgalomban nem volt hiány. A SZEOL-DÉLÉP

Végeredmény: Szegedi Postás—SZEOL-DÉLÉP 2393:2362.

M. F.

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levél cím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámú kiadás: MNB 215—96 430
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
85—8529. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701